

Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy

IN PLURIBUS UNITAS JEDNOTA V MNOHOSTI

(mezinárodní vědecká konference)

20. – 23. 10. 2016

Pacovská 350/4 Praha 4

Obsah

Amnón a Támar: Narativní a textová analýza 2S 13,1 – 13,39.....	5
Antijudaistická tendencia Skutkov apoštolov v rukopise D	6
Aplikácia metódy fokusovej skupiny pri tvorbe pastoračného postoja. Pastoračná výzva pre 3. tisícročie.....	7
Biblická perspektíva smrti a její recepcie v díle Karla Rahnera	8
Ctnosti v barokní hagiografii.....	9
Československý kanovník Karel Reban jako učitel a spisovatel	10
Dějiny Moravských bratří v Grónsku.....	11
Diskurz a argumentácia v Skutkoch apoštolov	12
Duchovní odkaz Benedikta z Nursie.....	13
Eschatologické predstavy apoštola Pavla v kontexte judaizmu obdobia druhého chrámu.....	14
Existenciálne východiská ekzeziológie bl. Johna Henryho Newmana	15
Identita diakonie ve světle trojiční teologie.....	16
Henochický judaismus.....	16
Hudba jako náboženská zkušenost a její teologická reflexe.....	17
Hugo Rahner a hra.....	18
„Hymnus o Kristu“ (Fp 2,6–11) ve světle nových českých překladů: Mezi přesností a parafrází	19
Charita ako rozhodujúca charakteristika kresťanskej komunity	20
Ikonografie středověkých přenosných oltářů	21
Jezuita Konrád Maria Kubeš jako představitel katolické apologetiky v meziválečném Československu.....	22
Katecheze dospělých v CČS(H)	23
Kresťanská identita ako stelesnený príbeh: Perspektíva teológie príbehovosti	24
Kritické přijetí náboženské pedagogiky Marie Montessori	25
Království Boží dle Jesus Seminar	26
Koncept autonómnej morálky Alfonsa Auera.....	27
Křesťanská meditace a pojetí času v moderní teologii	28
Lidská obět' v Tanachu	29
Millenaristé 2. a 3. století.....	30

Milníky vedoucí k založení a registraci Církve víry: Případová studie znovuoživení Hnutí víry v ČR	31
Mnohost v jednotě lidské (a ekleziální) osoby: Podněty teorie dialogického self pro rozjímání o církvi.....	32
Náboženský turismus z perspektivy post-fordismu, post-turismu a post-sekularismu.....	33
„Nie je ani Žid, ani Grék, nie je ani otrok, ani slobodný, nie je muž a žena, lebo všetci ste jedno v Kristovi Ježišovi.“ (Gal 3, 28) alebo „Ako muža a ženu ich stvoril“ (Gn 1, 27) – aké budú atribúty tela v nebi?	34
Jednota rozumu, paměti a vůle u mistra Petra z Letovic.....	35
Novozákonní teologie jako „nebezpečná věda“? Jak se vyrovnávat se situacemi, kdy výsledky novozákonního zkoumání odporují vyjádřením církevních tradic	36
Pneumatologie Listu Římanům	37
Pojem animace v pastorační mládeži v českém a slovenském prostředí	38
Polemická teologie patriarchy Fotia a její osud ve 13. a 14. století a znovuoživení ve 20. století....	39
Povaha magického rituálu.....	40
Pracovno-právne postavenie duchovných Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku z hľadiska slovenského štátneho a cirkevného práva.....	40
Religiozita romské rodiny	41
Smrt blízkého jako spouštěč vlastní spirituality.....	42
Spoveď v Starokatolíckej cirkvi mariavitov v Poľsku	43
Středověké obřady žehnání jako historický pramen	44
T.H. Groome a náboženská edukace jako sdílená křesťanská praxe: inspirace pro české prostředí.45	
Teologická estetika v díle teologů 20. století a její místo v současné pastorační a evangelizační.....	46
Tomáš Akvinský: člověk jako vtělený duch. Možnosti filosofické reflexe křesťanské mystiky	47
Unavená církev pod tlakem společnosti: Analýza problému a pastorační strategie v Židům 5,11 – 6,12.....	48
Víra a pověra: Hamannova kritika osvícenství v jeho „Nové apologii písmene h“	49
Vliv přírodní filosofie na formování teologických argumentací na pražské univerzitě v 15. století..	50
Vliv Dostojevského myšlení na teologické směry 20. století	51
Východosýrsky katechetický výklad Modlitby Pánovej v liturgickej poézii	52
Význam diakonie v perspektivě eklesiologií vybraných křesťanských církví	53
Výchova k vědeckému světovému názoru v prostředí československých muzeí v době normalizace	54

Základné semiotické koncepty Jurija Lotmana a možnosti ich využitia v biblistike.....	55
Život a význam Lonky Šáha – pokus o rekonstrukci.....	56

Amnón a Tamar: Narativní a textová analýza 2S 13,1 – 13,39

Amnon and Tamar: narrative and textual analysis 2S 13,1 – 13,39

Mgr. Jana Veselá

Blok: Biblická teologie

E-mail: janula.vesela@gmail.com

Vědecké pracoviště: HTF UK

Předmětem analýzy je 13. kapitola druhé knihy Samuelovi, která uvozuje širší textový celek pojednávající o vzpouře, jež proti králi Davidovi zosnoval jeho syn Abšalóm. Při práci vycházím z hebrejského textu tak, jak ho nalezneme v Biblia Hebraica Stuttgartensia: a reader's edition. K textu přistupuji nejen z hlediska klasických metod diachronních, nýbrž zde aplikuji i některé metody synchronní. Hlavně pak principy narativní analýzy tak, jak je ve svých odborných publikacích popisují literární teoretici Seymour Chatman a Vladimír J. Propp. Stěžejní témata pro můj rozbor textu nacházím především v knize Příběh a diskurs S. Chatmana a Morfologie pohádky a jiné studie V. J. Proppa. Předmětem analýzy je 13. kapitola druhé knihy Samuelovi, která uvozuje širší textový celek pojednávající o vzpouře, jež proti králi Davidovi zosnoval jeho syn Abšalóm. Při práci vycházím z hebrejského textu tak, jak ho nalezneme v Biblia Hebraica Stuttgartensia: a reader's edition. K textu přistupuji nejen z hlediska klasických metod diachronních, nýbrž zde aplikuji i některé metody synchronní. Hlavně pak principy narativní analýzy tak, jak je ve svých odborných publikacích popisují literární teoretici Seymour Chatman a Vladimír J. Propp. Stěžejní témata pro můj rozbor textu nacházím především v knize Příběh a diskurs S. Chatmana a Morfologie pohádky a jiné studie V. J. Proppa.

The subject of my analysis is the thirteenth chapter of the second book of Samuel. This chapter describes the story of the Absalom's rebellion against his father king David. During the analysis I am working with the Hebrew text, which we could find in the Biblia Hebraica Stuttgartensia: a reader's edition and I am using both diachronic and synchronic viewpoints of linguistic analysis. Within the synchronic viewpoint I'm turning to the specific aspects of narrative analysis which we can find in the scientific publications of Seymour Chatman and Vladimír J. Propp. For my textual analysis I'm using primarily main topics in the manner as they are described in the Chatman's book Story and Discourse and Propp's Morphology of the tale.

Antijudaistická tendencia Skutkov apoštolov v rukopise D

Anti-judaic Tendency of the Acts of the Apostles in the manuscript D

Mgr. Valéria Terézia Dančiaková

Blok: Biblická teológia

E-mail: valeria.terezia@gmail.com

Vědecké pracoviště: EBF UK

V práci sa venujeme antijudaistickej tendencii Skutkov apoštolov, ako ju nachádzame v rukopise D (Codex Bezae Cantabrigiensis), a to jednak prostredníctvom textovo-kritickej analýzy vybraných veršov a potom ich následnou teologickou analýzou. Antijudaistickú tendenciu si všímame v troch rovinách, ktoré predstavil Eldon Jay Epp vo svojej práci The Theological Tendency of Codex Bezae Cantabrigiensis, a to na úrovni postoja Židov ku Kristovi, potom na úrovni vzťahu ranného kresťanstva, židovstva a pohanov, a nakoniec si všímame vzťah Židov a apoštolov. Dôležitým prvkom antijudaistického zamerania Skutkov apoštolov, s ktorým pracoval autor a ktorý si všímame v Skutkoch apoštolov v neutrálnom texte, ako aj v rukopise D, je aj tzv. „motív nevedomosti“, ktorému sa chceme v tejto práci obzvlášť venovať. V rámci anti-judaistickej tendencie si všímame aj tézu „židovskej perspektívy“ vo vzťahu k postave Barnabáša, ktorej sa venuje Read-Heimerdingerová vo svojom článku Barnabas in Acts.

The theme of the work is anti-Judaic tendency of the Acts of the Apostles, as we can find it in the manuscript D (Codex Bezae Cantabrigiensis), firstly, by applying the textual criticism on chosen verses and then applying theological analysis. We introduce the anti-Judaic tendency on three levels, which were introduced by Eldon Jay Epp in his work The theological Tendency of Codex Bezae Cantabrigiensis, firstly, in the attitude of the Jews towards Christ, then in the relation of early Christianity, Judaism and pagans, and at the end, in the relation of Jews and the apostles. Important element of the anti-Judaic tendency is the so called “ignorance motif”, to which we want to pay higher attention in this work. Within anti-Judaic tendency, we also pay attention to the thesis of “Jewish perspective” in relation to the character of Barnabas, with which Read-Heimerdinger dealt in her article Barnabas in Acts.

Aplikácia metódy fokusovej skupiny pri tvorbe pastoračného postoja. Pastoračná výzva pre 3. tisícročie.

Application of the method of focus groups in the formation of pastoral attitude. Pastoral challenge for the third millennium

Mgr. Bc. Petronela Molnárová

Blok: Praktická teologie

E-mail: petronela.molnar@gmail.com

Vědecké pracoviště: TF TU

3. tisícročie volá po podaní pomocnej ruky, po ľudskosti a tolerancii tak zo strany sveta jako aj zo strany Cirkvy. Tento hlas už nevolá už len po pomoci v oblasti politickej, ekonomickej ale aj duchovnej. Vzhľadom na fakt, že táto ozvena sa bezprostredne stáva aj pastoračnou výzvou, považujeme za dôležité začať sa hlbšie venovať možným scenárom tvorby konceptov pomoci zo strany ľudí pracujúcich na poli pastoračie. Táto štúdia bola vytvorená ako spracovanie výsledkov realizovaného výskumného experimentu metódou fokusových skupín pri profilovaní pastoračného postoja k otázke imigrantov, ako východiska pre konkrétne pastoračné smerovanie. Výskum bol vedený v simulovanej situácii zvýšeného počtu imigrantov v slovenských farnostiach.

The third millennium calls for giving a helping hand, for humanity and tolerance by countries as well as from the Church. This voice has been calling for help not only in political, economical but also in spiritual sphere. Due to the fact that the echo will immediately become the pastoral challenge, we treated it important to start getting deeper focus for the possible scenarios drafting of help from people working in the field of pastoral care. The study was designed as processing the results of the research experiment, the method of focus groups with profiling, pastoral approach to the issue of immigration, as a basis for specific pastoral direction. The research was conducted in a simulated situation increased the number of immigrants in the Slovak parishes.

Biblická perspektiva smrti a její recepce v díle Karla Rahnera

Biblical perspective of death and its reception in the work of Karl Rahner

Mgr. et Mgr. Ruth Kubíčková

Blok: Systematická teologie

E-mail: Ruth@email.cz

Vědecké pracoviště: HTF UK

Konferenční příspěvek *Biblická perspektiva smrti a její recepce v díle Karla Rahnera* reflektuje horizont pojetí smrti ve světle kanonických textů Starého a Nového Zákona a na jejich podkladě následně přibližuje filosoficko-teologické závěry myšlenkového přístupu Karla Rahnera, vycházející jak z prostředí ignaciánské spirituality, tak především z odkazu moderní německé filosofie, reprezentované zejména dílem M. Heideggera. Předkládaná studie představuje propracovaný model Rahnerovy teologické antropologie a zaměřuje se blíže na jeho pojetí smrti a konečnosti člověka v perspektivě eschatologické skutečnosti. Z existencialismu vycházející radikální reflexe transcendentního Božího zjevení apeluje skrze Rahnerovo dílo na člověka v hlubinném centru jeho bytí a vede ho k zaujetí stanoviska vůči absolutnímu horizontu vlastní transcendence.

Conference paper *Biblical perspective of death, and its reception in the work of Karl Rahner* reflects the horizon of the concept of death in the light of the canonical texts of the Old and New Testament, and, on the basis thereof, then presents the philosophical and theological conclusions of the conceptual approach of Karl Rahner, based on both the environment of Ignatian spirituality, and especially the heritage of modern German philosophy, particularly represented by M. Heidegger. The presented study expounds a sophisticated model of Rahner's theological anthropology and focuses closely on the concept of death and human finitude in perspective of eschatological reality. The radical reflection of a transcendent divine revelation, based on existentialism, appeals, through the work of Rahner, to human in the deep center of his being, and leads him to take a position in relation to the absolute horizon of self-transcendence.

Ctnosti v barokní hagiografii

Virtues in Baroque hagiography

Mgr. Dana Procházková

Blok: Církevní dějiny

E-mail: danaproch@tiscali.cz

Vědecké pracoviště: HTF UK

Svatí, jak byli líčeni v barokní hagiografii, chválili Boha modlitbou i skutky. Barokní jezuitská hagiografie se vymezovala vůči protestantské v líčení životů svatých tím, že popisovala kromě modlitby jejich skutky. Použila jsem strukturální analýzu ke stanovení ctností, kterými se vyznačovali jednotliví svatí podle svého postavení ve společnosti. Po vzoru Clauda Léviho-Strausse, který se při analýze indiánských mýtů snažil vydělit jednotlivé mytémy, jsem oddělila jednotlivé příběhy, a pokusila se stanovit jednotlivé ctnosti. Jejich popisem a stanovením je poté možné určit ideální vlastnosti, které jezuitští autoři upřednostňovali u jednotlivých sociálních vrstev. Kromě modlitby a pobožností chválili svatí Boha skutky milosrdenství, křesťanskými stavbami a šířením křesťanství. Tato duchovní stránka stejně jako činy byly šířeny prostřednictvím kázání jako vzor k napodobování mezi prostým lidem.

Holy people, as were described in Baroque hagiography, praised God by prayers and works. Baroque Jesuit hagiography defined itself in opposition to Protestantism in describing lives of holy people beside praying also works. I used structural analysis to determine virtues that characterized single holy persons following their position in society. Following work of Claude Lévi-Strauss, who analyzed Indian mythology, I separated single stories and tried to determine single virtues. Through this determination it is possible to state ideal virtues that Jesuit authors preferred for single social roles. Beside prayers and worship, holy people praised God by works of mercy, Christian buildings and evangelization. This spiritual side as well as works were spread through preaching as a model for imitation among common people.

Českobudějovický kanovník Karel Reban jako učitel a spisovatel

The Canon Karel Reban from Budweis as a writer and teacher

Mgr. Pavlína Moučková

Blok: Církevní dějiny

E-mail: pavlina.mouckova@seznam.cz

Vědecké pracoviště: TF JU

Již od vzniku kněžského semináře v Českých Budějovicích, tvořili kanovníci katedrální kapituly u sv. Mikuláše jeho nedílnou součástí. Vyučovali, vedli lekce, někteří stáli v čele semináře a někteří zůstali velmi pozitivně zapsáni ve vzpomínkách studentů. V první polovině 20. století působilo v kněžském semináři několik kanovníků, kteří velmi ovlivnili jeho podobu. V tomto příspěvku se však zaměříme pouze na jednu zajímavou a velmi aktivní osobnost z řad kanovníků českobudějovické kapituly u sv. Mikuláše, a to na osobnost Karla Rebana, který působil nejen jako kanovník, ale také jako dlouholetý vyučující v českobudějovickém kněžském semináři, který se věnoval charitativní činnosti, a který byl v neposlední řadě také velice plodným spisovatelem. Cílem této studie bude ukázat Karla Rebana jako učitele a spisovatele a jeho literární a učitelskou činnost ukázat v ucelené podobě.

The St. Nicholas cathedral chapter canons made a significant part of the clerical seminar in Budweis already since its foundation. They taught, led lessons, some of them took the leading position of the seminar and some of them stayed positively written in the memories of the students. In the first half of 20th century several canons acted as part of the clerical seminar and influenced its form in a significant way. In this article we will however focus on just one interesting and very active person from the ranks of canons of the St. Nicholas chapter in Budweis and this person is Karel Reban who acted not only as a canon however also as a longterm teacher in the clerical seminar and was devoted to charity and also a very productive writer. The aim of this study is to introduce Karel Reban as a teacher and writer and his literary and teaching activity in a comprehensive form.

Dějiny Moravských bratří v Grónsku

History of the Moravian Church in Greenland

Mgr. Daniel Freitinger

Blok: Církevní dějiny

E-mail: freitinger@centrum.cz

Vědecké pracoviště: ETF UK

Cílem práce je seznámení s misí Ochranné jednoty bratrské v Grónsku. První část práce je zaměřena na dějiny křesťanství v Grónsku před příchodem Ochranné jednoty bratrské. Ve druhé části práce se pojednává o dobovém pozadí vzniku Ochranné jednoty bratrské a o důvodech misie do Grónska. Ve třetí části práce se pojednává o prvních misionářích v Grónsku. Ve čtvrté části se píše o dalších misionářích Ochranné jednoty bratrské, kteří působili v Grónsku až do roku 1900. V závěrečné části je shrnuto a doporučeno, jak postupovat v bádání misie Ochranné jednoty bratrské v Grónsku v budoucnosti.

The aim of the thesis is information about the Moravian Church's mission in Greenland. First part focuses on the Christian history of Greenland before the Moravian arrival. Second part talks about the background of establishing of the Moravian Church and about the reasons for the mission to Greenland. Third part follows up the first missionaries in Greenland. Fourth part deals with later Moravian missionaries who had been working in Greenland till the year 1900. The last part summarizes and recommends how to progress with the Moravian mission research in Greenland in the future.

Diskurz a argumentácia v Skutkoch apoštolov

Discourse and argumentation in the Acts of Apostles

Mgr. Boris Svoboda

Blok: Biblická teológia

E-mail: svoboda.boris@gmail.com

Vědecké pracoviště: HTF UK

Príspevok sa sústreďí na otázky argumentácie a rétorickej kvality v diskurze Apoštolských Skutkov, ktorú ich autor použil v spise. Kresťanskí protagonisti konajú v zmysle pokračovania udalostí, ktorých boli svedkovia. Vystupujú vo vzťahu k svedkom udalostí Letníc, ďalej odovzdávajú svedectvo o Kristovom Zmŕtvychvstaní. Vzniká otázka vzťahu Krista a židovského zákona. Autor Skutkov stavia argumentačné štruktúry v rámci kresťanstva, vo vzťahu k Židom, rovnako ako argumentovaním vo vzťahu k národom. Autor Skutkov pracuje na doložení vlastnej autority, ako aj autority postáv vystupujúcich v naratíve. Využíva pri tom existujúcu tradíciu (židovskú, kumránsku), spracovania iných autorov v rámci kresťanstva, ale hlavne vlastnú invenciu.

The main focus of the paper will be on questions of argumentation and rhetorical quality in the discourse of The Acts of Apostles, that is used by its author. Christian protagonists act in a sense of continuation of the events they witnessed. They act and speak to the witnesses of Pentecost events, they furthermore preach their testimony about risen Christ. Questions about relationship of Christ and The Law are formed. Author of the Acts is creating structures of argument in a Christian framework, in a relation to Jews, as well as to Gentiles. Author of the Acts is trying to substantiate his own authority, as well as the authority of characters in the narrative. He is using existing traditions (Jewish, Qumran), treatments of other Christian authors, but mainly his own invention.

Duchovní odkaz Benedikta z Nursie

Spiritual legacy of Benedict of Nursia

Mgr. Terezie Valová

Blok: Církevní dějiny

E-mail: TerezieValova@seznam.cz

Vědecké pracoviště: HTF UK

Benedikt z Nursie po sobě zanechal neocenitelné dědictví v podobě klášterní řehole, která je aktuální i v dnešní době a má mnohé co říci i lidem nenáležejícím za zdi kláštera. Jeho skvělá schopnost rozlišování mu poskytla nástroj předvídání lidských kvalit i poklesků a jeho nástroje dobrých skutků udaly strategii boje, která ústí v obnově lidské důstojnosti a naplňování *Imago Dei*. Tyto duchovní nástroje si napříč časem uchovaly svou moc a i dnes se člověku mohou stát účinnou zbraní na cestě sebepoznání a duchovního zrání. Benediktův duchovní odkaz vyzývá k probuzení člověka, k přijetí poslání, které mu náleží a k přijetí odpovědnosti ke Stvoření. Přijetí odpovědnosti vyžaduje vědomého a svobodného člověka, nespoutaného systémy a strukturami, nespoutaného falešnými představami skutečnosti, nespoutaného falešnými představami svého bytí, ale zbaveného všech pout a okovů, které život tady a teď tvoří. A Benediktův odkaz nabízí jak.

Benedict of Nursia has left us a priceless legacy in the form of a monastic rule which remains up to date even today and has many things to say even to people not living behind the walls of monasteries. His great discernment gave him a tool to predict human qualities as well as sins. His Tools of Good Works set a strategy of fighting which resulted in restoration of human dignity and fulfillment of the Image of God (*Imago Dei*). The power of these spiritual tools has preserved throughout history and keeps on being perceived as an effective weapon on the path to self-knowledge and spiritual maturation. St. Benedict's spiritual legacy encourage people to wake up, accept their mission in life and responsibility regarding the Creation. The acceptance of responsibility requires conscious and free human beings unrestrained by systems and structures, false notions of reality or false notions of their existence, but freed from all the chains and shackles arising from living here and now. And St. Benedict's legacy offers a way to achieve it.

Eschatologické predstavy apoštola Pavla v kontexte judaizmu obdobia druhého chrámu

Eschatological Concepts of the Apostle Paul in the context of Second Temple Judaism

Mgr. Martin Kováč

E-mail: martin.kovac.hc@gmail.com

Blok: Biblická teologie

Vědecké pracoviště: EBF UK / ETF UK

V predkladanom príspevku sa autor pokúsi zasadiť predstavy apoštola Pavla o posledných veciach do širšieho kontextu judaizmu obdobia druhého chrámu – tzv. intertestamentárneho judaizmu. V prvej časti sa autor zameria na problematiku vývinu a eschatologizácie židovských predstáv o Hospodinovom dni a poslednom súde. V ďalšej fáze prostredníctvom historicko-kritickej metódy analyzuje vybrané miesta autentických listov apoštola Pavla, ktoré sa venujú problematike parúzie a posledných vecí. V záverečnej fáze budú komparované výsledky predchádzajúcich fáz, pričom sa autor zameria predovšetkým na predstavy vzkriesenia, Božieho súdu a kritérií posúdenia života.

In presented article author tries to put the ideas of the apostle Paul on the last things into the wider context of the Second Temple Judaism – so called intertestamental judaism. In the first part we will analyse the development and eschatologization of the Jewish understanding of the Day of the Lord and the last judgement. The next phase will be focused on the historical-critical exegesis and analysis of the selected parts of the authentic letters of Paul, that speak about *parousia* and last judgement. In the final part we will compare the results of the previous phases with the special focus on the issues of resurrection, God's judgement and its criteria.

Existenciálne východiská ekzeziológie bl. Johna Henryho Newmana

Existential Bases of Blessed John Henry Newman Ecclesiology

Mgr. Ing. Gabriel Farkas

Blok: Systematická teológia

E-mail: gabriel.farkas@stuba.sk

Vědecké pracoviště: TF TU

Príspevok sa venuje základným hľadiskám ekzeziológie blahoslaveného Johna Henryho Newmana z pohľadu fundamentálnej a dogmatickej teológie. Cieľom je poukázať na podstatné aspekty a prínosy jeho náuky o Cirkvi. Všetky podstatné momenty ekzeziológie Newmana stoja v kontexte jeho obrátenia. Svoju príslušnosť ku Kristovej cirkvi, ktorá je vo svojom základe apoštolská a katolícka, prežíval ako otázku zatratenia alebo spasenia. Newmanov pohľad na Cirkev je globálny. Neskúma osobitne jednotlivé dogmy, ale Cirkev v jej celistvosti. Newman hľadí na všetko v jednote. Jeho nazeranie na Cirkev má však aj všeobecnejšie korene, z ktorých tri najpodstatnejšie sú: jeho viera v prozreteľného a seba zjavujúceho sa Boha Stvoriteľa ('prozreteľný Boh Stvoriteľ a Cirkev'), záväznosť nasledovania svedomia ('svedomie a Cirkev') a úsilie o svätosť života ('svätosť života a Cirkev'). Ekzeziológia kardinála Newmana pramení z najhlbšej skutočnosti jeho obrátenia, presnejšie povedané jeho obrátenie a úsilie o svätosť života je identické s objavením Kristovej cirkvi, nasledujúc hlas svedomia na ceste pravdy.

The paper deals with principal aspects of blessed John Henry Newman's ecclesiology from fundamental and dogmatic theology point of view. The main aim is to find out and present the substantial features and contributions of his ecclesiology. All substantial aspects of Newman's teaching about Church are related to his conversion. Newman's view of the Church is global. He does not investigate separately the individual dogmas, but the Church as a whole. Newman's ecclesiology is linked to the inner logic of his life and his thought: the obedience to conscience leads people to faith in God as their Creator and Redeemer, and awakens in their hearts a longing that spurs them on towards the fullness of truth in the one Church of Christ. It is evident, that the question of conscience is essential for his ecclesiological concept. Belonging to the Church, which is in its foundations catholic and apostolic was for him the issue of salvation or perdition. Newman's conversion and pursuit of life's holiness is identical with finding of the Catholic Church, following the voice of conscience on the way of truth.

Identita diakonie ve světle trojiční teologie

Identity of Christian Diacony in the Point of View of the Trinitarian Theology

Mgr. Karel Šimr

Blok: Praktická teologie

E-mail: simrk@centrum.cz

Vědecké pracoviště: TF JU

Příspěvek si klade otázku, zda je možné v moderní pluralitní společnosti hovořit o specifickém charakteru diakonie jako křesťansky založené a orientované sociálně-charitativní praxe a odlišit sociální práci, vykonávanou církevními zřizovateli, od aktivit sekulárních poskytovatelů. Přibližuje soudobou teologickou diskusi k tématu identity diakonie zejména v německojazyčném protestantském prostoru a pokouší se jednotlivé přístupy integrovat v trinitárně založeném vícerozměrném modelu.

The article poses the question whether it is possible in modern pluralistic society to speak about specific character of diacony as a social-humanitarian Christian work in contradistinction to activities of secular providers. Current theological discussion concerning the identity of diacony – especially in German-speaking Protestantism - will be presented. Individual approaches will be integrated in a trinitarian, multidimensional model.

Henochický judaismus

Enochic Judaism

Mgr. Dávid Cielontko

Blok: Biblická teologie

E-mail: david.cielontko@gmail.com

Vědecké pracoviště: ETF UK

Kniha 1. Henoch (etiopský) je souborem několika původně samostatných textů, které pocházejí z různých dějinných epoch v rozmezí cca. 3. století. Tyto texty vykazují několik zásadních podobností, jež naznačují společnou ideovou tradici. Táto společná tradice je v současném bádání diskutována jako samostatný a odlišný směr v rámci judaizmu Druhého chrámu a bývá často

označována jako Henochický judaismus. Navrhovaný příspěvek prezentuje kritickou reflexi tohoto Henochického judaismu v kontextu současné akademické diskuse.

The First book of Enoch is a collection of originally independent texts that come from different historical periods spanning through three centuries. These texts express numerous essential similarities that points to common ideological tradition. In the recent research, this tradition became discussed as a distinctive current of the Second Temple Judaism termed as 'Enochic Judaism'. The proposed paper will critically examine this Enochic Judaism in the context of the current academic discussion.

Hudba jako náboženská zkušenost a její teologická reflexe

Music as spiritual experience and it's theological reflection

Mgr. Bc. Filip Hanuš Härtel

Blok: Systematická teologie

E-mail: filip@hartel.cz

Vědecké pracoviště: ETF UK

Příspěvek se zabývá otázkou, zda a jak můžeme hudební zážitek (poslech, aktivní provozování hudby, komponování aj.) považovat za autentický výraz náboženské zkušenosti. V první řadě se budeme ptát, zda je v hudbě možné odhalit nějaké „jádro“, které by bylo možné považovat za náboženské. Na to navážeme hledáním metod a přístupů, jak tuto zkušenost uchopit a přiměřeně s ní pracovat. V závěru se seznámíme se stručným náčrtem, jakým způsobem se tyto poznatky dají dále využít pro teologickou práci. Hlavními hudebními zdroji budou především současní významní autoři duchovní hudby (Arvo Pärt, John Tavener, Jacques Berthier, Alfred Schnittke aj.).

This article's main problem is if can be musical experience (listening, music making, composing etc.) recognized as an authentical form of religious experience. Therefore the first question will be if – and if yes than how – can be found some religious „core“ of music. Secondly we will try to discover methods and approaches which could reflect this experience in a way relevant to it's subject. Finally we will discuss briefly how can be these results used and applicated in other theological work. Musical material for this research will be mainly based on important contemporary church music composers (Arvo Pärt, John Tavener, Jacques Berthier, Alfred Schnittke etc.).

Hugo Rahner a hra

Hugo Rahner and Playing

Mgr. Jan Lamser

Blok: Systematická teologie

E-mail: docfeustel@gmail.com

Vědecké pracoviště: ETF UK

Hra, resp. hraní nejsou tématem, vůči němuž by se pozornost systematických teologů kdy výrazněji vymezovala. V tomto kontextu je výjimečný příspěvek Hugo Rahnera, který na přelomu čtyřicátých a padesátých let dvacátého století vytyčil obrysy teologie, právě na hře jako základu postavené, a zároveň takové pojetí opřel o biblickou a patristickou tradici. Ve svém příspěvku stručně představím současné povědomí o hře a obtíže s kognitivním uchopením hry obecně spojené. Rámcově uvedu osobnost Hugo Rahnera; příspěvek sám bude pak zaměřen na jeho pojetí hry (formulované zejména ve spisu *Der Spielende Mensch*) na pozadí vůči hře se vztahující křesťanské tradice. Stručně naznačím, a v čem je tato kniha, opakovaně vydávaná v reedicích, dodnes živá, právě v kontextu aktuálně se nově rozvíjejícího obecného zájmu o hru jako hru.

Playing has never been subject of an extensive christian dogmatic scrutiny. Against this background, the contribution of Hugo Rahner is a noteworthy exception. Rahner, in the middle of the 20th century gathered scriptural and patristic evidence opening door for playing to enter into the forum of dogmatics; by the same token Rahner sketched an outline of such possible dogmatic approach. Briefly introducing playing and the difficulties associated with its cognitive interpretation, the contribution presents Hugo Rahner and his approach towards playing as presented mostly in his seminal writing „*Der Spielende Mensch*“. Outstanding points of interest of his contribution (that has enjoyed a number of re-editions) will be tentatively outlined in the context of an overly rising interest in playing as such.

„Hymnus o Kristu“ (Fp 2,6–11) ve světle nových českých překladů: Mezi přesností a parafrází

The „Christ-Hymn“ (Phil 2:6–11) in the Light of New Czech Translations: Between Accuracy and Paraphrase

Mgr. Peter Cimala, Th.D.

Blok: Biblická teologie

E-mail: pcimala@post.cz

Vědecké pracoviště: ETF UK

Příspěvek zkoumá a porovnává moderní české překlady známého textu z listu Filipenským, který je označován jako „hymnus o Kristu“ (Fp 2,6-11). Hlavní pozornost je věnována komparaci dvou překladů, které představují z typologického hlediska protipóly mezi současnými českými překlady - zatímco Český studijní překlad (ČSP) zastupuje překlad usilující o přesnost ve vztahu k původnímu biblickému textu, naopak Slovo na cestu (SNC) usiluje o čtivost a srozumitelnost pro současného čtenáře. Na krátkém hymnickém oddílu můžeme sledovat, do jaké míry se profil daného překladu a jeho proklamovaný záměr odráží na výsledné podobě textu. Představíme nejprve (1.) základní typologické zasazení moderních českých překladů, dále (2.) kontext a strukturu analyzované pasáže, (3.) poté vlastní komparaci překladů s výkladovými poznámkami.

The paper analyzes and compares new Czech translations of a remarkable New Testament text, the “Christ-hymn,” from the letter to the Philippians (Phil 2:6-11). We focus mainly on two translations presenting antipoles among the contemporary Czech Bible translations from the typological point of view – while the Czech Study Translation (Český studijní překlad, ČSP) represents a translation aiming for accuracy in relationship to the original biblical text, The Word for the Journey (Slovo na cestu, SNC) seeks to be a readable and comprehensible translation for contemporary readers. In one short hymnical passage we propose to observe and evaluate how the different profiles of the compared Bible translations are reflected in the final form of this unit. We introduce (1) the basic typological setting of examined Czech translations; (2) the context and structure of the analyzed passage; (3) a comparison of the translations with exegetical notes.

Charita ako rozhodujúca charakteristika kresťanskej komunity

Charity as fundamental characteristic of christian community

Mgr. Darina Obušeková

Blok: Církevní dějiny

E-mail: darina.obusekova

Vědecké pracoviště: PedF UR

S rozvojom kresťanstva prichádzali impulzy od Cirkvi pomáhať trpiacim a núdznym. Charita vždy bola aj je základnou charakteristikou kresťanskej komunity spolu s ohlasovaním Božieho slova a vysluhovaním sviatostí. Cirkev svoju charitatívnu činnosť vykonávala na základe učenia Ježiša Krista a jeho lásky k chudobným a núdznym. Primárnym cieľom nášho príspevku je poukázať na charitu ako na jeden z pilierov kresťanskej viery na základe Svätého písma, hagiografie a dokumentov Magistéria. Sekundárnym cieľom je nanovo inšpirovať charitatívnych pracovníkov do ich služby a tiež každého kresťana k pomoci trpiacim a núdznym.

With the development of Christianity there were coming impulses from the church to help the suffering and needy people. The charity has always been and is an essential characteristic of Christian community together with the proclamation of the Word of God and the administration of the sacraments. The church carried out its charitable work on the basis of the teachings of Jesus Christ and his love for the poor and needy. The primary aim of our paper is to point out to the charity as one of pillars of Christian faith on the basis of Holy Scripture, hagiography and the documents of the Magisterium. The secondary aim is to re-inspire the charity workers to their service and also inspire every Christian to help the suffering and needy.

Ikonografie středověkých přenosných oltářů

The Iconography of Medieval Portable Altars

Mgr. Lucie Kodišová

Blok: Církevní dějiny

E-mail: lucie.kodisova@gmail.com

Vědecké pracoviště: KTF UK

Příspěvek se zabývá významem vyobrazení na středověkých přenosných oltářích ve střední Evropě od 11. do 14. století. Do dnešních dnů se dochovalo bezmála 150 středověkých přenosných oltářů, jejichž ikonografie nebyla dosud systematicky zpracována. V ikonografii přenosných oltářů se odráží v souladu s jejich účelem především eucharistická symbolika. K nejčastějším motivům patří vyobrazení Krista ukřižovaného, či bolestného a starozákonních předobrazů eucharistie. Kromě těchto kompozic v duchu typologického paralelismu, se objevují rovněž symboly čtyř evangelistů, postavy apoštolů a světců. Dalším aspektem je symbolický význam materiálů užitých pro zhotovení přenosného oltáře. Privilegium vlastnit altare viaticum bylo uděleno jen výjimečně, jelikož umožňovalo svému vlastníkovi nezávislost na farních strukturách. V důsledku toho zůstalo jeho držení výsadou šlechty a nejvyšších představitelů církevní moci, jejichž erby bývají na oltářích umístěny.

The contribution is concerned with the symbolism of medieval portable altar images of the 11th to the 14th centuries in Central Europe. Almost 150 of these altars are preserved to this day and their iconography has not yet been systematically investigated. The iconography reflects, in the accordance with the altars' purpose, the Eucharistic symbolism. Most frequent motives include images of crucified Christ or Christ as The Man of Sorrows and of the Old Testament pre-images of the Eucharist. Except these compositions in the spirit of typological parallelism, there are also symbols of the Four Evangelists, figures of the Apostles and of the Saints. There is also the aspect of the symbolism of the materials used in the making of a portable altar. The privilege to own altare viaticum was granted only rarely, because of its power to enable the owner's independence on the parochial structures, therefore its possession remained the perquisite of the nobility and the highest representatives of the power of the Church, whose coats of arms are sometimes placed on the altars.

Jezuita Konrád Maria Kubeš jako představitel katolické apologetiky v meziválečném Československu

Jesuit Konrád Maria Kubeš as a representative catholic apologetics in the interwar period in
Czechoslovakia

Mgr. Josef Mikulášek

Blok: Církevní dějiny

E-mail: paludamentum@seznam.cz

Vědecké pracoviště: TF JU

Cílem studie bylo kriticky nastínit a zhodnotit apologetické myšlení jezuitu Konráda Maria Kubeše v kontextu doby a na základě průzkumu archivních materiálů, uložených v Provinčním archivu Tovaryšstva Ježíšova v Praze, Kubešových publikovaných knižních a časopiseckých prací a sekundární literatury. Všeobecně nastínit Kubešovo rodinné prostředí a výchovu, životní a profesní okolnosti i celkový společenský obraz meziválečného Československa. Příspěvek především zhodnotil Kubešovy apologetické názory a postoje na čtyři hlavní témata – Mistr Jan Hus a husitství, Martin Luther a reformace, Jindřich VIII. a Alžběta I. a vznik národní Československé církve. Článek kriticky analyzoval především dvě Kubešovy apologetické knihy – „Za pravdou Kristovou“ a „Se štítem pravdy“. V závěru článku je pak stručně zhodnocení Kubešovy osobnosti jako člověka své doby.

The aim of this study was to critically outline and evaluate apologetic thinking Jesuits Konrád Maria Kubeš in the context of the era and based on a research of archival materials, stored in the Provincial Archives Society of Jesus in Prague, Kubeš's published book and periodical works and secondary literature. In general outline Kubeš's family environment a educate, environmental and occupational circumstances and overall social picture interwar period in Czechoslovakia. The study especially reviewed Kubeš's apologetical views and attitudes for four main themes – Mistr Jan Hus and hussism, Martin Luther and reformation, Henry VIII and Elizabeth I, and formation national The Czechoslovak Church. The article critically analyzed especially Kubeš's two apologetical books – „Za pravdou Kristovou“ and „Se štítem pravdy“. The article concludes is a brief assessment Kubeš's personality as a man of his era.

Katecheze dospělých v ČČS(H)

Adult Catechetics in the Czechoslovak Hussite Church

Mgr. Veronika Matějková

Blok: Praktická teologie

E-mail: veronika.matejkova@ccsh.cz

Vědecké pracoviště: HTF UK

Práce je zaměřena na historické kontexty, vývoj technik a forem katecheze dospělých v ČČS(H) od jejího počátku až do roku 1971. Katechezi definujeme v širším slova smyslu jako výchovné a vzdělávací působení na člověka skrze náboženské obsahy s cílem zprostředkovat Boží Slovo, otevřít prostor pro vznik a upevňování osobního vztahu člověka s Hospodínem. Konkrétně se zabývám úlohou vzdělávání v počátcích ČČS(H), vývojem pojetí práce s dospělými v návaznosti na kulturně-politické změny ve společnosti a mapováním forem vzdělávání dospělých a jejich zhodnocením.

The thesis is focused on historical contexts, the development of techniques and forms of adult catechesis in Czechoslovak Hussite Church from its beginning until 1971. In a wider sense, catechesis is defined as educational influence on people via religious contents in order to convey God's Word, open the space for building personal relationship of people to God. Specifically, I'm dealing with the role of education in the beginning of Czechoslovak (Hussite) Church, the development of the concept of adult catechesis in relation to cultural-political changes in society and mapping the educational forms and its evaluation.

Kresťanská identita ako stelesnený príbeh: Perspektíva teológie príbehovosti

Christian identity as an Embodied Story: A Perspective of Narrativist Theology

Mgr. Pavol Bargár, M.St., Th.D.

Blok: Systematická teológia

E-mail: bargarp@yahoo.com

Fakulta: ETF UK

Príspevok vychádza z premisy, že ľudia sú naratívnymi bytosťami – t.j. ich identita sa zakladá na príbehoch. Kresťanská identita sa takisto zakladá na konkrétnom príbehu – príbehu Ježiša Krista. Z toho vyplýva, že teológia je kritickou reflexiou tohto príbehu. Naratívna teológia je teologickým prúdom zdôrazňujúcim toto východisko. Predkladaný príspevok predstaví jej pretrvávajúce prínosy. Naratívna teológia však má i svoje potenciálne slabiny. V snahe o ich aspoň čiastočné prekonanie tento príspevok navrhuje namiesto toho hovoriť o teológii príbehovosti vychádzajúc pritom z rozdielu medzi príbehom a rozprávaním. Následne argumentuje v prospech potreby pre kresťanskú cirkev a teológiu viesť široko poňatý a otvorený dialóg s rozličnými rozprávaniami kresťanského príbehu a rozličnými rozprávaniami iných príbehov. Nakoniec predstavuje (kresťanský) príbeh ako niečo, čo nie je nutné len rozprávať, ale taktiež rituálne sprítomňovať a žiť.

This paper is based on the premise that humans are narrative beings, i.e. their identity is founded on stories. Christian identity is also founded on a particular story – the story of Jesus Christ. It follows that theology is critical reflection of this story. Narrative theology is a school which emphasizes this point of departure. The present paper will introduce its continuing contributions. However, narrative theology also has its potential weaknesses. In the pursuit of their at least partial overcoming this paper suggests speaking about narrativist theology instead, following from the difference between story and narrative. Subsequently, it argues for the need for the Christian church and theology to be involved in a generous and open dialog with various narratives of the Christian story and with various narratives of other stories. Finally, it suggests understanding (the Christian) story as something which must not be merely narrated, but also ritually enacted and embodied.

Kritické přijetí náboženské pedagogiky Marie Montessori

The critical reception of Maria Montessori's religious education

Mgr. Petra Bandhauer

Blok: Praktická teologie

E-mail: petrabandhauer@centrum.cz

Vědecké pracoviště: ETF UK

Maria Montessori (1870-1952), známá italská psychiatrička a pedagožka, pracovala také na koncepci náboženské výchovy, jež byla určena pro římskokatolickou církev. V 50. letech ji rozvinuly dámy Gianna Gobbi a Sofia Cavalletti a vznikla Catechesi del Buon Pastore/ Katecheze Dobrého pastýře. Americký kazatel Jerome W. Berryman tuto katechezi převzal, přizpůsobil a rozvinul do systému s názvem Godly Play pro užití jiných křesťanských církvích.

Jaká jsou specifika těchto linií náboženské výchovy?

Kde a za jakých podmínek jsou tyto katechetické systémy praktikovány?

Příjemci, příznivci, ale i oponenti – témata kritiky.

Jaké jsou perspektivy do budoucna?

Tyto otázky se ve svém příspěvku pokusím zodpovědět.

Maria Montessori (1870-1952), the well known Italian psychiatrist and educator, worked out a draft for a religious education, realised in Roman Catholic Church. The ladies Gianna Gobbi and Sofia Cavalletti evolved her notion to Catechesi del Buon Pastore/ Catechesis of the Good Shepherd in the 50s. An American preacher Jerome W. Berryman gained this catechesis, adjusted it and evolved to Godly Play for the possibility to use the Montessori principles of education by other Christian churches.

What are the specifics of these religious education lines?

Where and on which conditions are these catechetical systems practiced?

Their recipients, promoters and opponents – the topics of criticism.

What are the future perspectives?

I will try to answer these questions in my feature.

Království Boží dle Jesus Seminar

The Kingdom of God according to Jesus Seminar

Mgr. Lucie Schneiderová

Blok: Biblická teologie

E-mail: 3lucie@centrum.cz

Vědecké pracoviště: HTF UK

S nástupem Jesus Seminar v osmdesátých letech 20. století dochází k zásadním změnám v metodologii a v pohledu na postavu Ježíše Nazaretského. Přehodnocena jsou stanoviska badatelů z The New Quest, vnímající Ježíše jako apokalyptického proroka a vycházející především z výroků o „Synu člověka“ a o přicházejícím „království Božím“. V Novém zákoně je pojmu království Boží užito nejednoznačně a proto je tento pojem stále předmětem spekulací odborníků. Nejasný je význam i čas, ve kterém by mělo království Boží nastat. Jisté je akorát to, že království Boží je postaveno do kontrastu ke království „z tohoto světa“ a dochází v něm k radikálnímu přeorientování hodnot. Jak pojem království Boží vnímá Jesus Seminar, jak se jejich postoj liší od současných badatelů a na čem staví své závěry?

Zásadní je změna pohledu na eschatologii a apokalyptiku a na zasazení království Božího do časové roviny. Závěry Jesus Seminar, jež se vymezují od kontinentálního, především německého, bádání se zdají být na jednu stranu reduktivní, ale na straně druhé přinášejí nový přístup a nový pohled nejen na „království Boží“, ale rovněž na postavu historického Ježíše.

Starting its research in the 1980s, the Jesus Seminar radically transformed perspectives on Jesus of Nazareth and the methodology of his study. They rethought the attitudes of researchers of The New Quest who viewed Jesus as an apocalyptic prophet and which were based on statements about the „Son of God“ and „the kingdom of God“. The meaning of „the kingdom of God“ remains an object of speculation among researchers, as the concept is ambiguously employed in the New Testament. Equally, the moment of the coming of the kingdom of God is left uncertain. Made explicit is the juxtaposition of the kingdom of God with „the earthly kingdom“, whose values differ greatly from those of the kingdom of God. How does the Jesus Seminar perceive the kingdom of God, and how is their approach distinct from those of contemporary researchers? On what are their conclusions based?

The Jesus Seminar changed perspectives of eschatology, the apocalyptic, and the temporal situation of the kingdom of God. Although when viewed side by side with continental, particularly German, research, the conclusions of the Jesus Seminar could arguably be seen as reductive, they nonetheless offer new approaches and interpretations not only of the concept of the kingdom of God, but also of the figure of the historical Jesus.

Koncept autonómnej morálky Alfonsa Auera

Concept of autonomous morality by Alfons Auer

ThLic. Erik Tvrđý

Blok: Etika

E-mail: eriktvr@gmail.com

Vědecké pracoviště: RKCBF UK

Nemecký morálny teológ Alfons Auer predstavil svoj koncept autonómnej morálky v diele *Autonómna morálka a kresťanská viera* (*Autonome Moral und christlicher Glaube*), ktoré vyšlo v roku 1971. Vo svojom etickom systéme prichádza k dvojakému mravnému poriadku. Je to tzv. svetský poriadok (*Weltethos*) a na druhej strane tzv. poriadok spásy (*Heilethos*). Hlavne v „svetskom“ mravnom poriadku mal snahu o vytvorenie racionálne založenej morálky. V tejto svojej snahe prichádza následne k záverom, ktorých správnosť, z pohľadu katolíckeho morálneho učenia, je diskutabilná. Je to napríklad otázka kompetencie Učiteľského úradu Cirkvi v oblasti prirodzeného zákona. Následne prisudzuje Magisterium v oblasti mravných noriem iba trojakú funkciu, a to funkciu integračnú, stimulačnú a kritickú. Auer sa vo svojom diele dotýka aj Svätého písma, pričom etické normy vyskytujúce sa v Starom a Novom zákone vníma ako výsledok sociálne a kultúrne overených spôsobov správania určitej skupiny alebo kultúry danej doby.

German moral theologian, Alfons Auer, introduced his concept of autonomous morality in his work *Autonomous morality and Christian faith*, which was published in 1971. In its ethical system he concludes with dual moral order. It is the so called secular order (*Weltethos*) with a so called order of salvation (*Heilethos*) on the other hand. He tries to create morality based on rationality, particularly in the "secular" moral order. According to the Catholic moral doctrine, the validity of his conclusions is questionable. This would, for example, be the question of the competence of the Magisterium in the field of natural law. Subsequently, he attributes to the Magisterium, in the field of moral norms, only a threefold function, namely the one of integration, stimulation and a critical function. In his work, Auer also touches upon the Sacred scripture, whereas he views the ethical norms in the Old and New Testament as a result of socially and culturally proven behavioral norms of a particular group or a culture from the given period.

Křesťanská meditace a pojetí času v moderní teologii

Christian Meditation and a Conception of Time in Modern Theology

Mgr. Vladimír Volráb

Blok: Systematická teologie

E-mail: vladimir@volrab.cz

Vědecké pracoviště: HTF UK

Křesťanská meditace, tak jak ji učil benediktýnský mnich John Main OSB (1926 – 1982), a která je dále rozšiřována Světovým společenstvím pro křesťanskou meditaci (WCCM), patří k významným spirituálním proudům současného křesťanství. V mém konferenčním příspěvku se budu zabývat vymezením pojmu křesťanské meditace a charakteristikou této specifické duchovní praxe. Dále krátce představím pojetí otázky času v teologii 20. století s tím, že se zaměřím na práci švýcarského teologa Emila Brunnera (1889 – 1966). Cílem mého příspěvku tak bude hledání možného propojení teoretických závěrů teologického přemýšlení o čase s meditační křesťanskou praxí, která i když má kořeny v době pouštních otců oslovuje v současnosti širokou skupinu křesťanů všech denominací.

Christian meditation in tradition World Community for Christian Meditation (WCCM) is one of the major spiritual movement in contemporary Christianity. This practice has roots in time of Desert fathers and it was refound by the benedictine monk John Main OSB (1926 - 1982) for current time. I will define concept of Christian meditation and characteristics of this particular spiritual practice in my conference speech. Next, I will briefly introduce the concept of time in the theology of the 20th century that will focus on the work of Swiss theologian Emil Brunner (1889-1966). The aim of my speech is introduce possible links between theoretical conclusions of theological thinking about time and Christian meditation practice.

Lidská oběť v Tanachu

Human Sacrifice in Tanakh

Mgr. Adam Baudiš

Blok: Religionistika

E-mail: adam.baudis@seznam.cz

Vědecké pracoviště: HTF UK

Příspěvek se zabývá pasážemi Tanachu, které zmiňují akt lidské oběti ve smyslu obětování jednoho člověka jiným z náboženských důvodů. Nabízí základní přehled veršů, které se tohoto tématu týkají, a jejich stručný výklad na základě křesťanských ale i rabínských komentářů. Zároveň ukazuje religionistický pohled, zachycující možné návaznosti, ať již přímo či nepřímo vyřčené, na předovýchodní kultury v oblasti Kenaanu. Snaží se zodpovědět otázky, kým byly oběti a zda lze identifikovat způsob jejich obětování. Důraz je kladen i na ukotvení lidské oběti v narativu biblické látky. Tento moment je představen jak z pohledu narativu jako takového, tak především z hlediska dobové náboženské ideologie, která mohla lidskou oběť využít ke své vlastní propagaci.

The paper talks about the verses of Tanakh which describes the act of human sacrifice in terms of sacrificing one human being by another for a religious purpose. It offers basic summary of verses touching this topic and their short explanation based on Christian and rabbinic commentaries. At the same time it shows the view of religious studies describing possible connections with the Near Eastern cults in the Canaan region. It tries to answer questions who were the sacrifices and if it is possible to identify the method of their sacrifice. The emphasis is also put on the place of a human sacrifice in the biblical narrative. This is presented from the point of view of the narrative itself as well as the religious ideology which could use human sacrifice for its own propagation.

Millenaristé 2. a 3. století

Millennialists in the 2nd and 3rd centuries

Ing. Mgr. Hana Horáková

Blok: Biblická teologie

E-mail: elektrohana@seznam.cz

Vědecké pracoviště: ETF UK

Knihla Zjevení Janovo je poslední knihou křesťanské Bible. Úryvek Zj 20,1-10 je základem millenarismu (známějšího pod názvem chiliasmus), nauky o tisícileté říši Kristově, „zlatého věku“, který přijde na konci dějin. Příspěvek se zaměřuje na interpretace tohoto textu u jednotlivých křesťanských autorů (apologetů, církevních otců) převážně v období 2. a 3. století. V prvních staletích křesťanství mělo toto učení své zastánce i odpůrce a rozlišujeme v něm několik přístupů - premillenarismus, postmillenarismus a amillenarismus. K nejvýznamnějším millenaristům patřili Papias z Hierapole, Cerinthus, Justin Mučedník a Irenej z Lyonu. Proti učení o tisícileté říši Kristově naopak vystupovali církevní historik Eusebius z Césareje a Órigenés z Alexandrie.

The Book of Revelation is the last book of the Christian Bible. Rev 20,1-10 snatch the basis millennialism (better known under the name chiliasm), the doctrine of the millennial empire of Christ, the "golden age", which comes at the end of history. This paper focuses on the interpretation of the text by various Christian authors (apologists, the Church Fathers), mainly during the 2nd and 3rd centuries. In the first centuries of Christianity had this doctrine of his supporters and opponents, and distinguish it several approaches - premillennialism, postmillennialism and amillennialism. The most important millennialists were Papias of Hierapolis, Cerinthus, Justin Martyr and Irenaeus. Against the teachings of the millennial empire of Christ, on the contrary acted church historian Eusebius of Caesarea and Origen of Alexandria.

Milníky vedoucí k založení a registraci Církve víry: Případová studie znovuoživení Hnutí víry v ČR

Milestones leading to emergence and registration of Faith Movement churches: A case study of the revitalization in the Czech Republic

Mgr. Tereza Halasová

Blok: Religionistika

E-mail: Tereza.halasova@email.cz

Vědecké pracoviště: ETF UK

V tomto příspěvku se zabývám jednotlivými okolnostmi, příčinami a vývojovými stádii, která jsou důležitá pro vznik svěbytného církevního uskupení. Tyto klíčové milníky, které na sebe příhodně navázaly, budu ilustrovat na konkrétním příkladu relativně nového uskupení Hnutí víry v České republice. Tyto klíčové milníky označuji jako ztráta identity, nalezení nové identity, potvrzení nové identity a nasazení a zápas za novou identitu. Na základě těchto čtyř vývojových stádií bude doložena důležitost vědomí sounáležitosti konkrétního sboru k určité vůdčí osobnosti a určitému typu vedení a managementu církve, k určitým idejím a teologickým důrazům, nebo dokonce ke společným názorům na misijní práci a na využití misijních strategií. Důležitým potvrzením pro nové církevní uskupení se nakonec stává také společenské uznání vyjádřené státní registrací, která celý proces vzniku svěbytného církevního uskupení završuje.

This presentation deals with the various circumstances, causes, and stages of development in the emergence of a peculiar ecclesiastic group. Four key milestones are identified and illustrated through a case study of a specific Faith Movement fellowship in the Czech Republic. The four key milestones are loss of identity, finding a new identity, confirmation of a new identity and fighting for this new identity. These four milestones subsequently become the foundation for identifying how the affiliations of a particular local church, the emergency of a specific leader with a particular style of leadership, a collective perspective towards mission strategies and work, and peculiar theological emphasis contribute to the emergent process. In this search for a new identity, state registration becomes an important affirmation of legitimacy as that new identity emerges.

Mnohost v jednotě lidské (a ekleziální) osoby: Podněty teorie dialogického self pro rozjímání o církvi

Multiplicity in the Unity of the Human (and Ecclesial) Person: Incentives of Dialogical Self Theory for Contemplating the Church

Mgr. Světlá Hanke Jarošová

Blok: Ekumenická teologie

E-mail: shj@post.cz

Vědecké pracoviště: TF JU

Dějinným vývojem vznikla v křesťanství vzájemně odločená ekleziální společenství s vlastní korporativní identitou, zdůrazňující různé hodnoty, odlišné aspekty jediné víry. Setkávají se k rozhovorům, v nichž se vzájemně uznávají jako samostatné korporativní entity s vlastní identitou a odpovědností. Zároveň jejich členové tvoří jediný chrám obývaný jediným Duchem, jsou křtem vtělení v jednoho Pána a působí v nich jeden Bůh, jsou tedy v nějakém smyslu společenství s identitou jedinou. Nový vhléd do tohoto tajemství může teologovi poskytnout teorie dialogického self (Dialogical Self Theory), která představuje lidskou osobu (self) jako utvářenou mnohočetnými já-pozicemi s rozličnými, často protichůdnými narativními hlasy, z nichž každý může vyprávět svůj vlastní příběh. Umožňuje pozitivně vyložit organizační rozdělení jedné obecné církve jako artikulaci já-pozic, díky níž církev může vést vnitřní dialog, v němž se může proměňovat a nalézat plnost jí svěřených významů. Příspěvek představí DST vytvořenou k popisu lidských osob a její možné využití k popisu ekleziální skutečnosti.

By historical development separated ecclesial communities emerged within Christianity emphasizing different values, different aspects of the one faith. They meet for conversations and mutually recognize one another as separate corporative entities with own identity and responsibility. At the same time their members constitute a single temple inhabited by the one Spirit, are incorporated by baptism in the one Lord and the one God is at work in them, so that they are in some sense a community with a single identity. A theologian may attain new insight into this mystery through the Dialogical Self Theory, which construes the human self as constituted by a multitude of I-positions with different, often contradictory narrative voices, each telling its own story. It allows for a positive interpretation of the organizational division of the one catholic Church as articulation of I-positions, due to which the Church can lead an internal dialogue in which it can be transformed and discover the fullness of the meanings entrusted to her. The paper will present DST intended to describe human persons and its possible application to ecclesial reality.

Náboženský turismus z perspektivy post-fordismu, post-turismu a post-sekularismu

Religious Tourism from the Perspective of Post-Fordism, Post-tourism and Post-secularism

Mgr. Jan Hron

Blok: Religionistika

E-mail: jaanhron@seznam.cz

Vědecké pracoviště: HTF UK

Post-modernismus, post-fordismus, post-materialismus, post-sekularismus, post-liberalismus, post-kolonialismus - výčet konceptů, teorií a směrů s prefixem post je prakticky nevyčerpitelný. Cílem tohoto příspěvku je prozkoumat náboženský turismus z perspektivy několika „post“ teoretických konceptů, jmenovitě post-fordismu, post-turismu a post-sekularismu. Práce argumentuje, že náboženský turismus by měl být viděn jako produkt a reakce na měnící se systémy kapitalismu, turismu, náboženství a sekularismu. Post-fordovský posun od produkce ke konzumaci a od homogenity k heterogenitě hluboce ovlivňuje otázku povahy a účelu náboženského turismu. Zpochybňuje nebo akceptuje náboženský turismus konzumní styly života? Podobná otázka je řešena i v případě post-turismu týkající se problému autenticity a ne-autenticity v náboženském turismu. Rozdílné a často konfliktní odpovědi ilustrují obecnou ambivalenci post-sekularismu vůči rozmazávání hranic mezi konzumerismem a náboženstvím.

Post-modernism, post-fordism, post-materialism, post-secularism, post-liberalism, post-colonialism - a list of concepts, theories and approaches with the prefix „post“ is practically inexhaustable. The aim of this paper is to examine the religious tourism from the perspective of some "post" theoretical concepts, namely post-Fordism, post-tourism and post-secularism. This paper argues that religious tourism should be seen as a product of and a reaction to the changing systems of capitalism, tourism, religion and secularism. A post-Fordist shift from production to consumption and from homogeneity to heterogeneity is deeply influencing the question about the nature and purpose of religious tourism. Is religious tourism challenging or accepting the consumerism lifestyles? A similar issue is addressed in the case of post-tourism regarding the problem of authenticity and non-authenticity in religious tourism. Various and often conflicting answers are illustrating the general ambivalence of post-secularism towards the blurring boundaries between religion and consumerism.

„Nie je ani Žid, ani Grék, nie je ani otrok, ani slobodný, nie je muž a žena, lebo všetci ste jedno v Kristovi Ježišovi.“ (Gal 3, 28) alebo „Ako muža a ženu ich stvoril“ (Gn 1, 27) – aké budú atribúty tela v nebi?

„There is neither Jew nor Gentile, neither slave nor free, nor is there male and female, for you are all one in Christ Jesus.“ (Gal 3, 28) or „male and female he created them“ (Gn 1, 27) – what are the attributes of the body in heaven?

ThLic. Marek Heczei, PhD.

Blok: Systematická teologie

E-Mail: mheczei@gmail.com

Vědecké pracoviště: TF TU

Finalita vykúpenia, prvý akt veľkej eschatologickej drámy je skutočnosťou vyvierajúcou zo zmŕtvychvstania Krista, ktorý je prvorođený z mŕtvych (Kol 1, 18). Tak ako Kristus po zmŕtvychvstani vystúpil s telom do neba, podobne človek dostane živé telo pri parúzii. Idea vzkriesenia tiel zdôrazňuje hodnotu celého človeka – jednota duše a tela. Avšak idea predstavuje aj matériu, ktorá tiež dosahuje svojej konečnosti ako novej blaženej Božej reality. Dogma o vzkriesení tiel poukazuje na to, že kresťanská spása je zo svojej podstaty spoločná pre všetkých.

Čo sa stane s človekom po smrti? Aké telo budeme mať v nebi? Budeme v nebi poznať svojich blízkych? V našom príspevku sa pokúsime systematicky priblížiť katolícke učenie o vzkriesení tiel. Predstavíme minulé, ale aj súčasné nazerania na ideu vzkriesenia človeka, jeho existenciu v nebi, ako aj vedomie samého seba v Božej eschatologickej realite.

Finality of the Redemption, the first act of the great eschatological drama is the fact that pours forth from the Resurrection of Christ, the firstborn from the dead (Col 1: 18). As Christ after the Resurrection appear to heaven with his body, also the a men gets a living body az the last coming of Christ. The idea of resurrection bodies highlights the valeu of the whole person – unity of soul and body. But the idea introduces also matter, which also reaches its finality as new God blessed reality. he dogma of the resurrection of the bodies indicates that Christian salvation is by definition shared by all. The dogma of the resurrection of the bodies indicates that Christian salvation is by definition shared by all.

What happens to humans after death? Which body will be in heaven? In heaven we will know their loved ones? In our contribution we try systematically to bring Catholic teaching about the resurrection of bodies. Constitute past but also the present opinions on the idea of the resurrection of man, his existence in heaven, and self-consciousness in God's eschatological reality.

Jednota rozumu, paměti a vůle u mistra Petra z Letovic

Unity of reason, memory and will in Master Petr of Letowitz

Mgr. Jan Řezník

Blok: Filosofie

E-mail: jreznik@seznam.cz

Vědecké pracoviště: PedF UK

Cílem tohoto příspěvku je seznámit čtenáře s neznámým mistrem pražské university Petrem z Letovic a jeho učením o rozumu paměti a vůli. Jelikož tématem této konference je jednota v mnohosti, zaměřil jsem se ve svém příspěvku: *Jednota rozumu paměti a vůle u Mistra Petra z Letovic*, na tři stvořené věci stvořeného ducha: rozum paměť a vůli, které se reálně odlišují od sebe, i když jsou esenciálně shodné. Při řešení tohoto problému vycházím z kvodlibetní kwestie: *Utrum cuiuslibet spiritus rationalis eadem essentia sit substantialiter ratio memoria et voluntas*, kterou přednesl Mistr Petr z Letovic při příležitosti konání kvodlibetní disputace Mistra Matěje z Knína na pražské universitě roku 1409.

The purpose of this paper is to acquaint the readers with a not-well-known Master of Prague University Petr of Letowitz and his teachings about reason, memory and will. Because the topic of this conference is unity in plurality, I am focusing in my paper *Unity of reason, memory and will in Master Petr of Letowitz* on three created elements of created spirit: reason, memory and will which differ from one another in reality, even though they are identical in essence. My tackling of the problem is based on the quodlibet question *Utrum cuiuslibet spiritus rationalis eadem essentia sit substantialiter ratio memoria et voluntas*, which was presented by Master Petr of Letowitz on the occasion of the holding of a quodlibet disputation by Master Matěj of Knín on Prague University in 1409.

Novozákonní teologie jako „nebezpečná věda“? Jak se vyrovnávat se situacemi, kdy výsledky novozákonního zkoumání odporují vyjádřením církevních tradic

The New Testament theology as a „dangerous science“? What to do when results of the New Testament research question some statements of a church tradition

Mgr. Ing. Martin Šály, Th.D.

Blok: Biblická teologie

E-mail: martin.saly@atlas.cz

Vědecké pracoviště: ETF UK

Aktuální novozákonní diskuze dochází někdy k závěrům, které jsou v napětí nebo dokonce přímém rozporu nejen s pastorační praxí, ale i s vyjádřeními církevních autorit - církevních otců, zakladatelských osobností různých konfesí, koncilů apod. Příkladem může být zpochybnění objektivní historičnosti některých pasáží Nového zákona, o které se nicméně určitá církevní tradice při formulaci svých východisek opírá (například tzv. příběhů Ježíšova dětství, Ježíšových řečí v Janově evangeliu atd.). Podobné obtíže lze nalézt, pokud bychom srovnávali většinové výsledky novozákonní diskuze s některými náhledy církevních tradic týkajícími se organizace a postavení autorit určité církve.

Smyslem příspěvku je ilustrovat některé typické případy a zejména uvažovat o místě a úkolech novozákonní teologie v takové situaci. Zdá se, že výrazným „praktickým“ úkolem NZ teologie může a má být podpora aktuálního ekumenického dialogu.

Results of the current New Testament discussion are sometimes in tension or even direct contradiction with pastoral practice but also various statements of Church authorities - Church fathers, founders of confessions, council texts etc. An example might be the challenge of the "objective historicity" of certain passages of the New Testament used by certain religious traditions to formulate some foundations (for example, Jesus' childhood narratives, Jesus' speeches in John's gospel etc.). Similar problems can be found, if we compare the results of the New Testament discussions with some statements regarding the organization and status of some Church authorities. The aim of this paper is to illustrate some typical cases and in particular discuss the situation and tasks of the New Testament theology in such situation. It seems that the significant "practical" task of the New Testament theology can be found in the support of the ecumenical dialogue.

Pneumatologie Listu Římanům

The Pneumatology of Epistle to Romans

Mgr. Libor Duchek

Blok: Biblická teologie

E-mail: muj.duch@volny.cz

Vědecké pracoviště: ETF UK

Ve svém krátkém příspěvku bych chtěl ve stručnosti ukázat, jak apoštol Pavel užívá pojem *pneuma* v epištolu Římanům. Použitou metodou bude rétorická analýza, přičemž se zaměřím na rétorické úseky celého listu dle jejich funkcí. V jednotlivých úsecích zdůrazním základní antithese a argumentační linie, přičemž se pokusím rozkrýt funkci použitých rétorických prostředků. Po té, co bude proveden tento průzkum, příspěvek vyzdvihne trajektorii ducha, jak se proplétá epištolou. Zároveň se pokusím ukázat paletu významů a kontextů, ve kterých se Pavlův termín *pneuma* objevuje.

In my short paper I would like to show in brief, how Apostle Paul works with the term *pneuma* in his letter to Romans. As a method I will use the rhetorical approach, so that I could focus on rhetorical segments of the entire epistle according to their functions, in these I will underscore the basic opposites and lines of argumentations, uncover what are the goals of rhetorical means, which apostle uses. After this research is done, the paper will mark the move of Spirit throughout the letter and in the process it shows the variety of meanings and contexts of this term.

Pojem animace v pastorační mládeži v českém a slovenském prostředí

The Concept of Animation in Pastoral Care of the Youth in the Czech and Slovak Milieu

Mgr. Anna Dudová

Blok: Praktická teologie

E-mail: kormuthka@gmail.com

Vědecké pracoviště: TF JU

Príspevok sa soustreďuje na využití animačních přístupů v pastorační mládeži v České republice a na Slovensku. S pojmem animace, respektive animátor se přitom v obou zemích v oblasti pastorační mládeže setkáváme zcela běžně. Jedná se však o obdobný termín s obdobným významem? Cílem příspěvku je vymezit místo a obsah pojmu animace v pastorační mládeži v českém a slovenském prostředí, a to na základě analýzy normativních a metodických dokumentů, vydávaných příslušnými církevními orgány, zodpovědnými za podobu a organizaci pastorační mládeže v České republice a na Slovensku. Současně bude tento „normativní“ pojem animace konfrontován s uchopením pojmu animace v odborné pedagogické teorii.

The paper focuses on the use of animation approaches in pastoral care of the youth in the Czech Republic and Slovakia. The concept of animation and animator is encountered quite commonly in the sphere of pastoral care of the youth in both countries. But is it a similar term with a similar meaning? The paper aims to define the place and content of the concept of animation in pastoral care of the youth in the Czech and Slovak milieu, based on analysis of normative and methodological documents published by the relevant Church organs responsible for the form and organization of pastoral care of the youth in the Czech Republic and Slovakia. At the same time this “normative” concept of animation will be contrasted with the conception of animation in scholarly pedagogical theory.

Polemická teologie patriarchy Fotia a její osud ve 13. a 14. století a znovuoživení ve 20. století

Fotios' polemical theology and its development at the end of 13 century and in 1330s and its newly discovery in 20 century

Mgr. Sergey Gagen

Blok: Církevní dějiny

E-mail: sergeygagen@seznam.cz

Vědecké pracoviště: ETF UK

Na konci 9. století zakládá byzantský patriarcha Fotios polemickou teologii proti Latinům jako nový druh náboženského uvažování. Hlavní myšlenky jsou dvě. (1) Církevní rozpory mezi Latíny a Byzantinci jsou dogmatické. (2) Patristická tradice podporuje Fotiovu vsuvku do Vyznání víry „*ex Patri solo*“ a odmítá *Filioque*. Na konci 13. století se stoupenci církevní unie s Římem Ioannes XI. Bekkos a jeho žák Georgios Metochites snažili vyvrátit základní Fotiovo tvrzení z historického hlediska. Církevní rozpory prý neměli skutečný dogmatický základ. Řeční církevní otcové podporují *Filioque*. Ve 30. letech 14. století Nikeforos Gregoras, ačkoli odmítal církevní sjednocení s Římem, zastával Bekkovy a Metochitovy názory na patristickou tradici a na církevní dějiny. Gregorios Palamas a jeho stoupenci se vrátili do Fotiovy pozice. Ve 20. století novo-patristická syntéza Florovského odpovídala Gregorově pozici, ale Bulgaková a Loského novo-palamismus byl návratem k tzv. Fotianství.

The paper is devoted to two main ideas of Fotios' polemical theology and its development in Byzantium in the period before and after the Lyon union (1274) and then in 1330s. The main ideas of such Byzantine intellectuals as John XI Bekkos and his follower Georgius Metochites, who tried to refute Fotios' main sentences on the base of historical approach to the Byzantine theology and its patristic tradition, would be analyzed. Nicephoros Gregoras could continue their historical method of theology in 1330s in his polemic against Latins. Gregorios Palamas and his followers returned to Fotios' arguments to reject the historical approach and to show the patristic tradition as a normative one. In the 20th century Florovskij's so-called new-patristic synthesis could be considered as a development of Gregoras' historical and prosopographical methods in theology. New-palamismus of Bulgakov and Losky is a return to Fotios' position rejecting a historical dimension in theology.

Povaha magického rituálu

Disposition of Magic Ritual

Mgr. Michal Plos

Blok: Systematická teologie

E-mail: plosmichal@seznam.cz

Vědecké pracoviště: TF JU

Analýza povahy a prostředků magického rituálu a souvisejících pojmů. Magie jako: 1) zásah do ontologicky jiného světa, 2) metapsychologický stav duše mimo běžné empirické poznání.

Analysis of the nature and means of magical ritual and related concepts. Magic as: 1) an intervention into ontologically different world, 2) metapsychological state of mind beyond the ordinary empirical knowledge.

Pracovno-právne postavenie duchovných Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku z hľadiska slovenského štátneho a cirkevného práva

Labor-law position of clergy of the Evangelical Church of Augsburg Confession in Slovakia from the viewpoint of the Slovak state and Ecclesiastical Law

Mgr. Štefan Panuška

Blok: Praktická teologie / Církevní právo

E-mail: panuska@gmail.com

Vědecké pracoviště: EBF UK

Duchovní Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku (ECAV) sú zamestnaní na základe Zakonníka práce. Zakonník práce v relatívne vysokej miere chráni zamestnancov vo vzťahu voči zamestnávateľovi, čo platí aj pre duchovných. Zakonník práce však pozná aj isté

výnimky vo vzťahu vo či duchovným a zamestnancom cirkví, čo vyplýva zo špecifického postavenia cirkví v slovenskom právnom systéme, ktorý je navyše upravený či už medzinárodnými zmluvami, alebo zmluvami medzi registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami a Slovenskou republikou. Cieľom príspevku je poukázať na situácie, kedy dochádza ku problematickým situáciám, ku ktorým niekedy dochádza v dôsledku prelínania sa štátneho a cirkevného práva, najmä pri ukončovaní pracovno-právneho pomeru duchovných zo strany cirkví, ako sa ukázalo aj pri poslednom široko medializovanom prípade kaplána Jakuba Pavlúsa, ktorému nebol predĺžený pracovný pomer z dôvodu vyjadrenia osobného názoru na manželstvo na pohovore so Zborom biskupov ECAV.

Clergies of the Evangelical Church of Augsburg Confession in Slovakia (ECAC) are employed on the basis of the Slovak Labor Code. Slovak Labor Code protects to a relatively high degree interests of the employees in their relation towards the employer, which also applies for clergies. However, Slovak Labor Code includes certain exceptions and special regulations which are applicable for both clergies and other church employees. These special provisions are based on either various international treaties or agreements between the registered churches and religious societies and the Slovak Republic. The aim of this paper is to address these problematic situations, in which the possible conflict between the state and church law may occur. These conflicts may arise primarily when the contract of employment of the respective clergy is terminated by the Church, as happened in the widely medialized case of the ECAC vicar Jakub Pavlús whose contract of employment was not renewed by the ECAC for his views on marriage, which he expressed during the private interview with the ECAC's Council of Bishops.

Religiozita romské rodiny

The Religiosity of the Romany Families

Mgr. Lydie Medková

Blok: Praktická teologie

E-mail: Lydbal@seznam.cz

Vědecké pracoviště: HTF UK

Tento výzkumný projekt se zabývá hodnotou rodiny v romské společnosti a její religiozitou. Představuje nejdůležitější specifika života romské rodiny vzhledem k pojetí rodiny jako duchovní hodnoty. V souvislosti s tím je pozornost zaměřena na hierarchii v romské rodině, postavení muže a ženy a pojetí rituální čistoty. Dále se také snaží načrtnout náboženský význam obřadů životního

cyklu (křest, svatba, pohřeb) v romské rodině. Ve zkratce je poukázáno i na příklady misie křesťanských církví u Romů v ČR zaměřujících se na zdůraznění hodnoty rodiny. Výsledkem tohoto výzkumného projektu by mělo být především bližší seznámení se s pojetím rodiny a náboženství v romské společnosti a zároveň poukázání na specifickou romskou religiozitu. Navíc se výsledky projektu také zabývají významem křesťanské misie u Romů, kteří představují jednu z nejvýznamnějších národnostní menšin v současné ČR.

This research project focuses on the value of family in the Romany society as well as on the religiosity of the Romany families. The project therefore introduces some specifics of the Romany family life and the context of spiritual concepts in these families. The topics like hierarchy, gender and spiritual purity in the Romany family are closely examined in the research. Attention is drawn to the meaning of the life-cycle ceremonies and rituals (for example baptisms, weddings, funerals). A short part of the research also introduces the aspects of the Christian missionary work which tries to emphasize the family values among Romanies. The main objective of this project is to closely introduce the specific concepts of family and religion in the Romany society. Moreover the findings also focus on the meaning of the Christian missionary work among Romanies - one of the most populous minorities in the Czech Republic.

Smrt blízkého jako spouštěč vlastní spirituality

The death of loved person as a starter of own spirituality

Mgr. Sylvie Stretti

Blok: Praktická teologie

E-mail: sylviaachilleos@seznam.cz

Vědecké pracoviště: HTF UK

Smrt blízkého člověka je subjektivně vnímaným jevem, který doprovází řada otázek, které se týkají smyslu bytí, lidské existence i víry. Při hledání odpovědí pátrá v sobě samém, ve svém blízkém i vzdálenějším okolí a také hledá odborníky, kteří by mu mohli pomoci s hledáním odpovědí. Toto období může mít velký potenciál ve vztahu k sobě samému a vztahům k okolí. Zároveň v tomto období je člověk zranitelnější a náchylnější k různým patologiím. Období hledání může být i zneužíváno jednotlivci či spolky, které na místo doprovázení člověka na cestě hledání vlastní spirituality jej vmanipulují do svého obrazu vnímání světa. Období hledání může mít i rizika spojená s nezvládnutím procesu a může se prohloubit v trauma.

Death of a loved one is subjectively perceived phenomenon that accompanies a number of questions concerning the meaning of being human existence and faith. In search of answers in search of itself, in its near and distant places and also looking for experts who could help him seek answers. This period may have great potential in relation to oneself and relationships to their surroundings. In the same period, a person is more vulnerable and susceptible to various pathologies. Period search can be abused by individuals or associations that instead of accompanying man on the road looking for your own spirituality manipulate him into your image perception of the world. Search period can cause risks related to the missing paths and may deepen the trauma.

Spoved' v Starokatolíckej cirkvi mariavitov v Poľsku

Confession in The Old Catholic Church of the Mariavites in Poland

Artur Jemielita

Blok: Praktická teologie

E-mail: artur_jemielita@o2.pl

Vědecké pracoviště: CHTA (Polsko)

Starokatolícka cirkev mariavitov je jednou z najväčších kresťanských cirkví v Poľsku, ktorá vďaka za svoj vznik rehoľnej sestre Márii Františke Kozłowskej. Táto rehoľníčka v roku 1893 zažila mystické zjavenie, ktoré sa nazýva Dielo veľkého milosrdenstva (Dzielo Wielkiego Miłosierdzia) a na tomto základe založila jej vlastný rehoľný rád – mariavitov. Od roku 1907 mariaviti vystupovali mimo Rímskokatolíckej cirkvi a odvtedy predstavili sériu doktrínálnych reforiem svojej cirkvi. V roku 1930 bol vydaný *Pastiersky list mariavitského arcibiskupa o reforme svätej spovede*, ktorý obmedzil spoved' v spovedniciach v prospech všeobecnej spovede. Autor listu menuje všetky nevýhody takejto praxe a zdôvodňuje, prečo je ľuďi škodlivá. Odvtedy majú mariaviti tri typy svätej spovede ako aj mnoho osobných kajúcnych modlitieb, ktorých odriekanie vedie k úplnému odpusteniu hriechov. Mariavitská teológia pojednáva o spovedi ako o ceste k vlastnému polepšeniu. Príspevok charakterizuje spoved' v kontexte mariavitskej reformy a poukazuje na rozdiely vo vzťahu k iným cirkvám.

The Old Catholic Mariavite Church is one of the largest Christian Churches in Poland that owes its creation to a nun Maria Franciszka Kozłowska. This nun in 1893 experienced a mystical revelation

called The Work of the Great Mercy (Dzielo Wielkiego Milosierdzia) and on this basis she established her own monastic order – the Mariavites. Since 1907, the Mariavites have been acting outside the Roman Catholic Church, since that time they have introduced a series of doctrinal reforms to their Church. In 1930, there was issued a *Pastoral Letter of the Mariavite archbishop on the reform of holy confession*, limiting confession in a confessional in favour of general confession. The author of the letter enumerates all the drawbacks of such a practice, and justifies why it is harmful for man. Since that time, the Mariavites have had three types of holy confession as well as numerous personal penitential prayers, the saying of which on one's own leads to complete forgiveness of sins. Mariavite theology treats confession as a path to self-improvement. The paper characterizes confession in the context of the Mariavite reform and points out the differences in relation to other Churches.

Středověké obřady žehnání jako historický pramen

Medieval Blessing Rites and a Historical Source

ThDr. Petr Jan Vinš

Blok: Církevní dějiny

E-mail: religio@post.cz

Vědecké pracoviště: HTF UK

Středověké rukopisné agendy (zvané též rituale, manuale a podobnými termíny), tedy knihy zachycující obřady žehnání, jsou v historickém bádání jako zdroj historického poznání dosud využívány jen minimálně. Přitom mohou být důležitým svědectvím o dobové praxi, liturgickém životě i zvycích. Na rozdíl od mešní liturgie, která byla poměrně brzy relativně unifikovaná, obsahují dochované rukopisy obřadů žehnání, vytvářené často samotnými kněžími pro potřeby lokálního společenství, často různá místní specifika a dobově podmíněné skutečnosti. Příkladem mohou být například ad hoc sepisovaná žehnání křížových výprav proti husitům, nebo naopak agendy ze zřejmě utrakvistického prostředí. Jejich zkoumání může osvětlit dobový kontext a poskytnout originální náhled do středověké každodennosti.

Medieval handwritten agendas (called also rituale, manuale or by other terms), the liturgical book of various blessings, are only scarcely used as a source of historical research. They can nevertheless provide a valuable insight into the period practice, liturgical celebration and popular habits of its time. In contrast to the liturgy of the Mass, that has been relatively unified from early on, the

manuscripts of blessing rites, often written by the priest themselves for the use of the local congregation, often contain local specifics and temporarily conditioned variations. As an example we can take ad hoc composed blessings for the crusades against Hussites or on the other hand agendas originating possibly from the Utraquist circles. Their use as a historical source could provide us with interesting historical context and give us an insight into the medieval everyday life.

T.H. Groome a náboženská edukace jako sdílená křesťanská praxe: inspirace pro české prostředí

T.H. Groome and his religious education as Shared Christian Praxis : an inspiration for the Czech catechesis

Mgr. et Mgr. Jana Šídlová

Blok: Náboženská pedagogika

E-mail: janaspana@seznam.cz

Vědecké pracoviště: TF JU

V katechezi dětí a dospělých uvnitř římskokatolické církve v České republice stále převládá věroučný přístup. Zdá se, že na vlastní zkušenost věřících se při katechezi neklade dostatečný význam. Existují však katechetické přístupy, kde je vlastní náboženská zkušenost přímo v centru katecheze, což je i případ pedagogického přístupu T.H. Groome s názvem sdílená křesťanská praxe. Jeho základem je dialogické sdílení křesťanské praxe ve společenství, která je pak kriticky reflektována a nastavena zrcadlu církevní tradice v širokém slova smyslu. To by pak mělo podnítit další reflexi vždy s ohledem na vlastní konečnost a Kristův druhý příchod. Sdílet lze v podstatě jakoukoli oblast křesťanské víry, pro prezentaci oficiálního učení lze využít rozličných pedagogických metod, jde tedy o přístup velmi variabilní. Cílem příspěvku je představit tento pedagogický přístup, kriticky ho reflektovat a poukázat na možnosti jeho využití v českém prostředí.

The doctrinal approach is still the dominant style for the catechesis within the Roman Catholic Church in the Czech Republic. The personal experience of believers seems to be almost marginalized. However, there are catechetical approaches where the religious experience is right in the centre of attention. This can be applied for a pedagogical concept of T.H. Groome, which is called Shared Christian Praxis. The approach is based on a dialogical sharing of Christian praxis in a community. The praxis is critically reflected and confronted with the Church's tradition. The

process should encourage further reflection always regarding the end of life and the second coming of Jesus. Almost every field of Christian faith can be shared and many various pedagogical methods can be used when demonstrating the tradition of the Church. Therefore, the approach seems to be very variable. The aim of the paper is to present this catechetical approach, critically reflect it and show its possible use in the Czech background.

Teologická estetika v díle teologů 20. století a její místo v současné pastoraci a evangelizaci

Theological aesthetics in the work of theologians of the twentieth century and its place in contemporary pastoral care and evangelism

Mgr. Veronika Iňová

Blok: Praktická teologie

E-mail: inovav00@jcu.cz

Vědecké pracoviště: TF JU

Cílem tohoto příspěvku bude představit obor teologické estetiky jako významnou součást nejen první poloviny 20. století, ale především jako interdisciplinární vědu, propojující umění a náboženství, s výrazným evangelizačním potenciálem i pro dnešní pastoraci či katechezi. Teologická estetika je oborem poměrně mladým a jeho vznik je datován do období, předcházející Druhému vatikánskému koncilu. K vědecké emancipaci tohoto oboru přispěli svým dílem zejména historik a fenomenolog G. van der Leeuw a přední teologové 20. století, kterými byli např. P. Tillich, H. urs von Balthasar, či K. Rahner. V historii křesťanství však najdeme mnoho důkazů o tom, že vztahem mezi krásou a spiritualitou se zabývali již církevní otcové či reformátoři. Je však umění a krása stále zdrojem inspirace pro současnou teologii nebo pastoraci? A může se estetický prvek stát účinným nástrojem evangelizace či dokonce ekumenické spolupráce? Na tyto otázky představí tento příspěvek několik aktuálních odpovědí.

The aim of this paper will introduce the study of theological aesthetics as an important part of not only the first half of the 20th century, but primarily as an interdisciplinary science, linking art and religion, with a strong evangelism potential for today's pastoral ministry or catechesis. The theological aesthetics is a relatively young discipline, and its origin is dated to the period preceding of the Second Vatican Council. The scientific emancipation of this discipline have contributed in particular historian and fenomenologist G. van der Leeuw and distinguished theologians, they

were, for example P. Tillich, H. Urs von Balthasar, or K. Rahner. In the history of Christianity, however, we find substantial evidence that the relationship between beauty and spirituality have discussed already the patristicians of church or its reformers. However, is it art and beauty a source of inspiration for contemporary theology or pastoral care? And, can aesthetics element to become an effective tool for evangelism or even ecumenical cooperation? These questions will present this text some actual answers.

Tomáš Akvinský: člověk jako vtělený duch. Možnosti filosofické reflexe křesťanské mystiky

Thomas Aquinas: Man as Incarnate Spirit. Possibilities of Philosophical Reflexion of Christian Mysticism

Mgr. Kateřina Kutarňová

Blok: Filosofie

E-mail: kutark00@tf.jcu.cz

Vědecké pracoviště: TF JU

Tomáš Akvinský na různých místech svého díla podává definici člověka jako „živočicha rozumového“, nebo jako „vtěleného ducha“. S druhým typem odpovědi se setkáme zejm. v díle *De ente et Essentia*, ale také v některých z dílčích odpovědí příslušných otázek ze *Summy Teologické*. Vycházíme-li z první definice, pak lze na člověka nahlížet jako na vrchol stvoření. Vycházíme-li z definice druhé, pak člověk stojí na nejnižším stupni duchovních bytostí. Mnozí ze současných filosofů věnujících se učení Tomáše Akvinského rozvíjejí pojetí člověka jako „vtěleného ducha“. Někteří (Etzwiller) upouštějí od první definice a soustředí se pouze na druhou. Jiní (Machula) se snaží skloubit oba pohledy.

Konferenční příspěvek si klade za cíl představit toto Tomášovo učení, shrnout filosofickou reflexi tématu a ukázat možnosti pojetí člověka jako vtěleného ducha pro filosofickou reflexi křesťanských mystických textů.

Thomas Aquinas in various parts of his works presents two different definitions of man. Man is either „rational animal“ or „incarnate spirit“. The latter notion can be found primarily in *De ente et essentia* and in relevant questions of *Summa Theologica*. Following the first definition we can consider man to occupy the topmost position among creation. Following the latter, however, a man is seen as the lowest rank of spiritual beings. Many contemporary thomists develop the notion of man as

„incarnate spirit“. Some of them (Etzwiller) cease to uphold the first definition and concentrate solely on the second one („incarnate spirit“). Others (Machula) aim at harmonizing both positions. The goal of this paper is to present an overview of Aquinas's teaching on this subject, summarize subsequent philosophical discussion and search for the possibilities that understanding of man as „incarnate spirit“ opens up for philosophical reflexion of christian mystical texts.

Unavená cirkve pod tlakem spoločnosti: Analýza problému a pastorační strategie v Židům 5,11 – 6,12

MALAISE OF THE CHURCH UNDER PRESSURE OF THE SOCIETY

An analysis of the problem and pastoral strategy in Hebrews 5:11 – 6:12

Mgr. Pavel Paluchník, DiS.

Blok: Biblická teologie

E-mail: pavel.paluchnik@gmail.com

Vědecké pracoviště: ETF UK

Tato studie je příspěvkem do současné debaty o adresátech a důvodu sepsání epištoly Židům. Křesťanská komunita listu Žd si prošla různými fázemi vývoje. Po zvěstování evangelia, křtu a důkladné katechezi, nastalo období trvalé represe, ve kterém společenství osvědčilo svou víru. Trvající ústrky od římských úřadů a nábožensky pluralitní společnosti spolu s vnitřní pochybností o blízkosti Kristově však začínají ohrožovat podstatu jejich víry. Adresáti epištoly Židům zažívají duchovní malátnost, pochybují o svém křestním vyznání, ztrácí se výhled na Krista. Spíše než polemiku s konkurujícími vlivy (např. židovské synagogy), pisatel vede polemiku se ztrátou realizované eschatologie komunity. Žd 5,11 – 6,12 patří mezi klíčové oddíly k porozumění současné situaci adresátů, které pisatel varuje před netečností slyšet zvěstované slovo. Daný postoj smí vyústit v odpadnutí od Boha a hypotetickou nemožnost druhého pokání. Rétoricky propracované apely střídající ostrá varování s vrělym povzbuzením mají motivovat k horlivému uchopení křestního slibu a vykročení do cíle podle Kristova příkladu.

This study is a contribution to the ongoing debate on the purpose and situation of the community for which the epistle to the Hebrews was written. The recipients of the letter went through several phases: proclamation, baptism, catechesis and repression in which the community showed their solidarity. Spiritual malaise and lethargy, doubts concerning their baptismal confession and their experience of Christ being far from their problems, may be the dominant description of their

present situation. Heb 5:11 – 6,12 is the key passage in the epistle in which the author reveals his pastoral strategy for the community. He warns against neglecting the living word of God once spoken in Jesus Christ. Falling away from God and impossibility of second repentance is as real as hypothetic. The writer admonishes and encourages the Christians to eagerness in faith so that they can reach their goal following Christ’s example.

Víra a pověra: Hamannova kritika osvícenství v jeho „Nové apologii písmene h“

Faith and Superstition: Hamann’s Critique of the Enlightenment in his “New Apology of the Letter h”

Matthew Cierzan

Blok: Filosofie

E-mail: matthew@cierzan.com

Vědecké pracoviště: TF UB (Bonn)

Ve všech svých spisech Johann Georg Hamann permanentně kritizuje osvícenský rozum opomíjející vlastní základy víry. Hamannova „Nová apologie písmene h“ uvádí do mikrokosmu jeho širší kritiky osvícenského rozumu. V tomto textu Hamann kritizuje pokus podrobit pravopis principům rozumu. Současná studia ukazují, že rozumová uzurpace víry není pro Hamanna nic jiného než pověra, a že se jedná o skrytý význam za textem. Kromě toho budou vyřčeny komentáře k průniku Hamannova autorství bez ohledu na téma (politika, ekonomika, atd.). Příspěvek bude zvažovat teologické aspekty této představy víry.

Throughout his authorship Johann Georg Hamann consistently attacks Enlightenment Reason for ignoring its own faith based foundations. Hamann’s “New Apology of the Letter h” provides a microcosm of his broader critique of Enlightenment Reason. In this text Hamann critiques an attempt to submit orthography to the principles of reason. The present study seeks to show how reason’s usurpation of faith is nothing more than superstition in Hamann’s thought, and that this is the driving notion behind this text. Furthermore, some comments will be made on how this permeates Hamann’s authorship regardless of topic (politics, economics, etc.). This study will conclude by considering the theological aspects of this notion of faith.

Vliv přírodní filosofie na formování teologických argumentací na pražské univerzitě v 15. století

Influence of natural philosophy on the formation of theological argumentation at Prague University in 15th century

Mgr. Adam Radechovský

Blok: Filosofie

E-mail: a.radechovsky@gmail.com

Vědecké pracoviště: PřF UK

Příspěvek chce zdůraznit význam přírodní filosofie na formování teologických závěrů a myšlenek. Demostrace tohoto fenoménu bude ukázána analýzou kvodlibetní kvestie mistra Petra z Letovic z roku 1409 „*Utrum cuiuslibet spiritus rationalis eadem sit substantialiter ratio, memoria et voluntas*“ ve které je implicitně zahrnut problém esenciální jednoty Boží trojice. Autor příspěvku chce dokázat, že podklad pro vyřešení této otázky leží v argumentaci pocházející z přírodní filosofie, která tvořila základ tzv. „sedmera svobodných umění“ artistické fakulty. Nejen středověký „*corpus aristotelicum*“, ale i hermetismus či platonismus vytvářeli podklad pro to, čemu dnes rozumíme termínem přírodní filosofie a co stálo jako společný základ pro všechny ostatní fakulty.

The goal of this article is to highlight a significance of natural philosophy on the formation of the theological conclusions and thoughts. The demonstration of such phenomena will be demonstrated by the analysis of the “quodlibetal question” of master Peter of Letovic from 1409. “*Utrum cuiuslibet spiritus rationalis eadem sit substantialiter ratio, memoria et voluntas*“ in which is implicitly included a problem of essential unity of God’s trinity. The author of the article wants to prove that the principle for resolving the question lays in the argumentation based on the natural philosophy which formed the foundation of seven liberal arts at faculty of arts. Not only medieval *corpus aristotelicum* but even hermetism or platonism stood as a common basis for all other faculties and shaped the foundation of what we called today „natural philosophy“.

Vliv Dostojevského myšlení na teologické směry 20. století

Dostoevsky's impact on the twentieth-century theology

Mgr. Robert Kuthan

Blok: Systematická teologie

E-mail: kuthanovi@seznam.cz

Vědecké pracoviště: PedF UK

Vliv Dostojevského tvorby na oblast západní teologie 20. století je v českém prostředí poměrně neznámým jevem, a to i přesto, že se někteří čeští teologové Dostojevského tvorbou zabírali (např. Hromádka). V našem příspěvku se zaměříme především na vliv Dostojevského na dialektickou a existenciální teologii. Budeme se zabývat vlivem Dostojevského na „teologii smrti Boha“ a tento vliv budeme demonstrovat na konkrétních ukázkách z Dostojevského literární tvorby. Poukážeme i na původní myšlenkové zdroje, ze kterých Dostojevskij vychází a předložíme nástin historické kontinuity a vývoje Dostojevského myšlení. Posledním cílem našeho příspěvku je poukázat na vztah mezi literární tvorbou a teologií a na literární zpracování teologických témat.

Dostoevsky's impact on the 20th century theology is fairly unknown in the Czech region despite some Czech theologians having studied and dealt with Dostoevsky's literary work (e.g. Hromádka). We aim to focus on the influence Dostoevsky has left on dialectical and existential theology in the 20th century. We shall consider the impact of Dostoevsky on the Death of God theology, which will be demonstrated through particular passages from Dostoevsky's novels. We shall place Dostoevsky in the historical context of theological and philosophical thought. Origins of Dostoevsky's thought will also be reflected and presented. The final ambition of our contribution is to point to the relationship between literary work and theology.

Východosýrsky katechetický výklad Modlitby Pánovej v liturgickej poézii

East Syrian catechetical interpretation of the Lord's Prayer in liturgical poetry

Mgr. Maroš Nicák, Dr. theol.

Blok: Praktická teologie

E-mail: maros.nicak@gmail.com

Vědecké pracoviště: EBF UK

Predmetom výskumu je 'oniṭā (oblíbený druh poetického žánru) o modlitbe a pokání, ktorá je súčasťou najvýznamnejšej liturgicko-hymnologickej zbierky Wardā tzv. sýrskej renesancie (11.-14. stor.) pochádzajúcej z 13. stor. z geografickej oblasti severnej Mezopotámie. Táto liturgická báseň bola pôvodne pripísaná Gīwargīsovi Wardā, ktorý sa v tradícii Asýrskej cirkvi Východu považuje za najkompetentnejšieho básnika poetického žánru 'oniṭā; údajne mal pochádzať z cirkevnej provincie Adiabene, z mesta Arbela (severný Irak), pričom súčasný výskum týkajúci sa postavy Gīwargīsa ponecháva otázku autenticity a autorstva otvorenú. Jadrom básne je katechetický výklad Modlitby Pánovej poskytnutý práve zo strany východosýrskeho básnika, ktorý je určený pre veriacich v sakrálnom priestore a v rámci liturgického rítu, preto zámerne nadobúda nábožensko-pedagogický charakter. Špecifickosť analýzy textu sa vzťahuje nielen na rozbor poetickej formy Modlitby Pánovej, ale aj na definovanie teologickej perspektívy stredovekého kresťanského autora žijúceho v majoritnej islamskej spoločnosti na Blízkom Východe.

The research focuses on the 'oniṭā (a popular literary genre of poetry) about the prayer and the penitence. The 'oniṭā is a part of the most important liturgical-hymnological collection Wardā, known as "Syrian renaissance" (11th – 14th c.), having origin in the 13th century in the northern Mesopotamia. This liturgical poem was originally ascribed to Gīwargīs Wardā who is traditionally considered as the most competent poet of literal genre 'oniṭā by Assyrian Church of the East. He purportedly came from the religious province Adiabene, from Arbela city (in northern Iraq). However, a current research on Gīwargīs leaves the question of the authenticity and the authorship open. The very heart of the poem consists of catechetical interpretation of the Lord's Prayer given by the East Syrian poet. The interpretation is addressed to believers in any sacred place as a part of a liturgical rite and so it intentionally gains religious-pedagogical character. The particularity of the text analysis refers not only to its poetic form of the Lord's Prayer, but as well as to defining a theological perspective of a medieval Christian writer living in a majority Muslim society in the Middle East.

Význam diakonie v perspektivě eklesiologií vybraných křesťanských církví

The meaning of diakonia in ecclesiology perspective of selected Christian Churches

Mgr. Monika Flídrová

Blok: Praktická teologie

E-mail: monikaflidrova@seznam.cz

Vědecké pracoviště: TF JU

V tomto příspěvku se zaměříme na význam diakonie v rámci současné eklesiologie šesti vybraných křesťanských církví, které patří v České republice k nejrozšířenějším. Cílem je poukázat na jejich shodné prvky, ale rovněž se obohatit rozdílnostmi interpretace a následné aplikace eklesiologie do církevní praxe. Za tímto účelem budeme sledovat u jednotlivých církví následující kategorie: 1) současnou interpretaci pojmu a její východiska; 2) důraz na diakonii v učení církve; 3) vymezení, kdo je aktérem diakonie; 4) pokus o reflexi reality, tj. skutečného uskutečňování diakonie. Primárním zdrojem tvoří eklesiologie jednotlivých církví. Zároveň jsou jednotlivé body doplněny o informace respondentů z průzkumu uskutečněného formou dotazníkového šetření

In this paper, we will focus on the importance of diakonia within the current ecclesiology of six selected Christian churches, that belong to the most widespread in the Czech Republic. The aim is not only to point to their similarities, but also to become enriched by variety of interpretation and following application of the ecclesiology into the Church practice. For this purpose, we will monitor by individual churches following categories: 1) the current interpretation of the concept and its background; 2) the emphasis on diakonia in the Church's teaching; 3) the definition of who is an actor of diakonia; 4) the attempt to reflect reality, ie . the actual implementation of diakonia. The primary source of ecclesiology consists of individual churches. At the same time individual points are supplemented by information of respondents of a survey conducted by questionnaire.

Výchova k vědeckému světovému názoru v prostředí československých muzeí v době normalizace

Education to Scientific Worldview in the Milieu of Czechoslovak Museums at the Time of the
Normalization

Mgr. Zdeněk Duda

Blok: Církevní dějiny

E-mail: zdenek.duda@seznam.cz

Vědecké pracoviště: TF JU

Příspěvek se soustředí na problematiku výchovného působení muzejních paměťových institucí v Československu v 70. a 80. letech 20. století. Součástí vyžadované kulturně výchovné práce muzeí byla v té době také výchova k takzvanému vědeckému světovému názoru. Cílem příspěvku je vymezit místo světonázorové a vědeckoateistické výchovy v kulturně výchovné činnosti muzeí a následně na vybraném příkladu pojednat rámcové i konkrétní podoby této výchovy v předmětné době. Zvláštní pozornost bude přitom věnována prostoru jižních Čech. Příspěvek vychází z analýzy dobových normativních a metodických textů státních i stranických organizací a dobové odborné literatury.

The paper focuses on the issue of the educational activity of museum memorial institutions in Czechoslovakia in 1970s and 1980s. Part of the required cultural-educational work of museums at that time was also education to so-called scientific worldview. The paper aims to determine the place of worldview and scientific-atheistic education in the cultural-educational activity of museums and then treat the general and particular forms of this education in object form using a selected example. Special attention will be devoted to the region of Southern Bohemia. The paper is based on analysis of the normative and methodological texts of state and party organizations and scholarly literature of the time.

Základné semiotické koncepty Jurija Lotmana a možnosti ich využitia v biblistike

Basic Concepts of Lotman's Semiotics and Their Possible Use in Biblical Theology

Mgr. Samuel Jezný

Blok: Biblická teológia

E-mail: sjezny@gmail.com

Vědecké pracoviště: ETF UK

Cieľom konferenčného príspevku je predstaviť dielo a základné koncepty ruského semiotika Jurija Michajloviča Lotmana, ktoré by mohli byť využiteľné v biblickej teológii. Lotman, ruský semiotik židovského pôvodu pôsobiaci na univerzite v estónskom Tartu a zakladateľ Tartusko-moskovskej školy, vo svojich analýzach jazyka a komunikácie kritizuje tradičný model emitent – správa – adresát a v polemike s Romanom Jakobsonom navrhuje model viacerých čiastočne sa prekrývajúcich jazykových priestorov. Ďalším významným konceptom je model kultúry. Lotman rozlišuje medzi sukcesívnymi a explozívnymi procesmi, ktoré určujú podobu kultúrnej evolúcie. Po predstavení Lotmanovho diela sa pokúsime navrhnúť možné využitie týchto konceptov v biblistike, a načrtnúť, ako môžu postaviť do nového svetla kultúrny vývoj na území starovekej Palestíny

The main purpose of the conference paper is to present the work of Yuri M. Lotman, and the basic concepts of his semiotics, which could be used in biblical theology. Lotman, Russian semiotician of Jewish origin, was a lecturer at the Tartu University in Estonia and a founder of Tartu-Moscow Semiotic School. In his analysis of language and communication, he argues with Roman Jakobson and his traditional model of communication (eminent – message – recipient). He proposes an alternative multi-language model with partially shared language spaces. Another noteworthy concept is his model of culture. Lotman distinguishes between successive and explosive processes which shape the evolution of culture. After the introduction of Lotman's work, we propose the possible use of these concepts in biblical theology and draw the picture of cultural evolution according to Lotman's semiotics in the territory of ancient Palestine.

Život a význam Lonky Šáha – pokus o rekonstrukci

Lonka Shah – life and meaning

Mgr. Ing. Josef Bartošek

Blok: Religionistika

E-mail: josef.bartošek@seznam.cz

Vědecké pracoviště: ETF UK

Lonka Šáh je pozoruhodná postava džinismu. Většina vědců ho často uvádí bonmotem, že jedině, co o něm víme s jistotou je, že všechno, co o něm víme, je nejisté. Lonka Šáh (snad 1418-1475), byl člověk, jehož aktivity vedly (řadu let po jeho smrti) k úplnému odmítnutí *murtí* (jakékoliv spodobení tírthankara) a ke vzniku švétambarské denominace Sthanakvasí. Názory na zdroj odmítnutí *murtí* u Lonky Šáha se značně liší. Jedni tvrdí, že to bylo pod vlivem četby džinistických svatých knih, které opisoval (proto dnes Sthanakvasí neuznávají ty knihy džinistického kánonu, které vedou k uctívání *murtí*), jiní mají za to, že se jedná o přímý muslimský vliv-Lonka Šáh totiž pracoval pro místního muslimského vládce. Příspěvek se pokusí objasnit proč tomu tak je a proč zachované životopisy spíše vypovídají o autorech než o postavě, která by musela být stvořena, i kdyby nežila.

Lonka Shah (maybe 1418-1475) is said to be the originator of this movement and thanks to his activities the Sthanakvasi sect based on Lonka Shas' ideas refused images (murti) completely. Why this happened is also under discussion. One opinion says that Lonka Shah who was a scrivener and knowing all the scriptures he noticed there is no reason for venerating images. (That is why Sthanakvasi does not accept those part of canonical books which lead to worship images.) But how about eternal images which had not been created? There are many question to put up. Some scientists think that there was a direct influence of Muslims-Lonka was working for a Muslim ruler. This paper tries to explain, why the would-be Lonka's biography is more about the authors themselves than about Lonka Shah.

